

**STRATEGIA PRIVIND MEDIEREA
SI DEZVOLTAREA
PROFESIEI DE
MEDIATOR**

pentru **2008-2013**

septembrie 2008

Cuprins

Cuvânt înainte > p. 5

Introducere > p. 7

PARTEA I - Analiza diagnostic

1 Medierea în Europa > p. 11

2 Medierea în România > p. 15

2.1 Implicarea societății civile din România în promovarea alternativelor de rezolvare a disputelor > p. 15

2.2 Legislația privind medierea > p. 25

2.3 Consiliul de Mediere > p. 28

2.4 Propuneri de modificări legislative > p. 33

2.5 Mediatorul > p. 35

2.6 Furnizori de formare în domeniul medierii > p. 36

3 Percepția părților interesate – analiza sociologică > p. 38

3.1 Metodologie > p. 38

3.2 Rezultatele cercetării prin chestionare > p. 39

4 Analiza SWOT > p. 60

PARTEA a IIa - Declarația de politică publică

5 Viziune și valori > p. 69

5.1 Viziune > p. 69

5.2 Misiune > p. 69

5.3 Valori > p. 69

6 Rezultate generale > p. 70

6.1 Beneficiari > p. 70

6.2 Rezultate generale > p. 70

PARTEA a IIIa - Direcțiile și obiectivele strategice pentru promovarea medierii și dezvoltarea profesiei de mediator în România

7 Direcții strategice > p. 73

8 Obiective strategice > p. 73

9 Potențiale surse de finanțare > p. 73

PARTEA a IVa - Promovarea medierii și a profesiei de mediator în România

10 Plan de acțiune pentru promovarea profesiei de mediator în România > p. 85

Bibliografie > p. 95

Cuvânt înainte

Societatea românească trece printr-un profund proces de democratizare începând din decembrie 1989. Marele câștig al acestui proces este faptul că fiecare cetățean a început să-și facă auzită vocea și au fost create mecanisme instituționale pentru a susține acest drept. Marele dezavantaj, însă, constă în faptul că practic în toate sectoarele de activitate sunt din ce în ce mai vizibile dispute, chiar conflicte de mai lungă durată, iar uneori aceste conflicte ajung să escaladeze în violențe.

În acest context social, medierea este percepută de aproape toate instituțiile publice ca fiind o reală soluție pentru ca dialogul să redevină posibil, asigurând o mult mai mare stabilitate a soluției acceptate de părți decât în cazul în care soluția este dată de un terț (organ administrativ, instanță juridică, comisii interne de soluționare a contestațiilor, etc.).

Legea nr. 192/2006 aduce pe piața serviciilor un nou tip de profesionist, mediatorul. Încă de la adoptarea legii, speranțele legate de această nouă profesie au fost extraordinar de mari, atât din partea celor care așteptau să fie ajutați pentru a reduce numărul de dispute (multe dintre ele cu potențial de a ajunge în instanță), cât și din partea celor care doreau să se specializeze într-un nou domeniu și să își asigure astfel intrarea într-o profesie liberală în care să se poată exprima, ca personalitate și cunoaștere, mult mai bine.

Consiliul de mediere a fost investit, prin prevederile art. 20 din Legea nr. 192/2006, să găsească cea mai eficientă și efectivă cale de a răspunde așteptărilor celor două categorii de beneficiari mai sus menționați.

“Strategia privind medierea și dezvoltarea profesiei de mediator 2008 - 2013” trasează principalele direcții de acțiune și pune bazele unei abordări integrate de promovare și dezvoltare a medierii în România.

Desigur, pentru a-și putea atinge obiectivele, Strategia trebuie susținută prin proiecte cu resurse umane și financiare suficiente și adecvate. Efortul este unul foarte mare, iar sarcina nu poate fi asumată în totalitate de Consiliul de mediere. Este esențial să fie identificate cele mai adecvate modalități pentru a atrage susținerea altor grupuri profesionale precum judecători, polițiști, persoane cu putere de decizie din administrația publică, jurnaliști, profesori, lideri ai societății civile, etc.

Perioada pentru care a fost dezvoltată această strategie coincide cu cea de proiectare bugetară a Uniunii Europene, tocmai pentru a putea secondă cât mai bine prioritățile avute în vedere la nivel european.

Membrii Consiliului de mediere au adoptat strategia în Septembrie 2008, cu speranța ca ea să fie un instrument util pentru a asigura dezvoltarea profesiei de mediator într-o manieră integrată, cu efecte benefice pentru societatea românească.

Cu stimă,

Anca Elisabeta Ciucă
Președinte al Consiliului de mediere

Introducere

Rezolvarea disputelor, în general, este o preocupare cu o tradiție îndelungată în istoria omenirii. Carta Drepturilor Omului a creat premisele pentru un sistem foarte complex de soluționare a diferendelor/ disputelor prin instrumente juridice. Complexitatea cauzelor face ca, de multe ori, calea juridică să fie insuficientă pentru a rezolva cu adevărat conflicte, mai ales cele în care părțile direct sau indirect afectate sunt multiple sau în care cauza poate fi disjunctă în numeroase altele, fiecare dintre ele putând fi instrumentate juridic.

Utilizarea dialogului în rezolvarea conflictelor a condus în anii '80 la definirea unui nou domeniu, și anume Alternative de Rezolvare a Disputelor sau ADR în engleză, în original.

Primii autori¹ care au prezentat într-o manieră cuprinzătoare noțiunea și semnificația ADR, atât din punct de vedere conceptual, cât și ca mișcare, au fost Goldberg, Green și Sandler. În lucrarea lor "Rezolvarea disputelor" (1985), autorii mai sus menționați afirmă, ca și mulți alții care le-au urmat, că:

"Interesul prezent în găsirea unor alternative, nu este un fenomen inedit, arbitrajul este folosit de sute de ani în rezolvarea litigiilor comerciale, iar medierea a reprezentat o manieră obișnuită de rezolvare a conflictelor în comunitățile religioase din Anglia colonială".

Pe continentul nord-american, pasul cel mai important în transformarea ADR într-o adevărată mișcare a fost reprezentat de mișcările de emancipare și conflictele la scară socială care le-au însoțit în perioada anilor '60. Pe parcursul acestei întregi decade, istoria Statelor Unite a fost marcată de conflicte și frământări semnificative.

Climatul de intoleranță crescândă, generat în mare măsură de deteriorarea instituțiilor de mediere tradiționale (familia, biserica, comunitatea) a determinat creșterea numărului de plângeri înaintate instanțelor de judecată. Această situație a generat, la rândul său, supraaglomerarea instanțelor de judecată și restrângerea, pe cale birocratică, a accesului la înfăptuirea justiției.

¹ Hoffman, Benjamin, Short history of ADR, extras din Suport de curs, Fundația pentru Schimbări Democratice, 1996

Prima soluție propusă a fost creșterea numărului de judecători și de săli de judecată. Cea de-a doua propunere viza căutarea unor alternative la soluționarea disputelor pe cale judiciară. Unul din motivele avansate în susținerea acestei propuneri a fost și argumentul că rezolvarea pe cale litigioasă avea un caracter eminamente adversarial și era prea costisitor pentru majoritatea justițiabililor².

Între alternativele de rezolvare a disputelor prin mijloace și tehnici consensuale se află negocierea, facilitarea și medierea. Alternativele de rezolvare a disputelor (ADR) reprezintă și în România o soluție pentru problemele legate de accesul la justiție al părților aflate în dispută. În ceea ce privește medierea, în ultimii opt ani a început construirea instituțională a unui sistem de aplicare și utilizare a medierii, pornind de la Standardul Ocupațional al Profesiei de Mediator, trecând prin aprobarea Legii nr. 192/2006 și ajungând la regulamentele/ procedurile elaborate de Consiliul de Mediere pentru formarea, autorizarea și monitorizarea activității mediatorilor autorizați. Sistemul construit până acum necesita însă un document strategic pentru a putea identifica exact acele linii de acțiune oportune, susținute de părțile interesate în mediere și care să contribuie la dezvoltarea reală a profesiei în următorii ani. În acest context a fost elaborată “Strategia privind medierea și dezvoltarea profesiei de mediator în România pentru perioada 2008 – 2013”.

Trebuie menționat că strategia vizează principalele părți interesate de mediere: mediatorii și furnizorii de instruire autorizați, Consiliul de Mediere, Ministerul Justiției, instanțele, organele judiciare, administrația publică centrală și locală, organismele și asociațiile profesionale ș.a. Direcțiile strategice și obiectivele strategiei nu pot fi urmate, respectiv atinse, decât în măsura în care acești actori vor lucra împreună, acolo unde este cazul respectând atribuțiile și responsabilitățile prevăzute de legislația în vigoare.

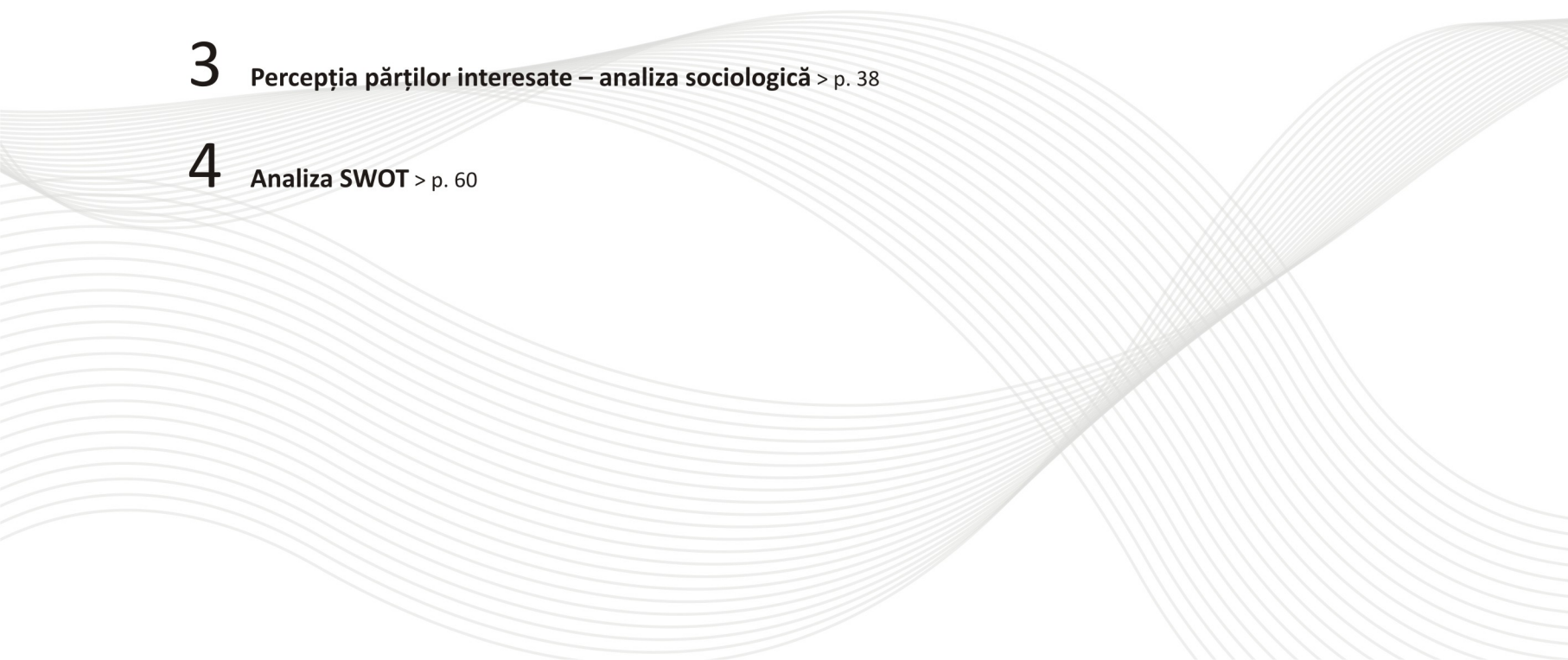
Strategia a fost realizată de Consiliul de Mediere, utilizând expertiza firmei de consultanță ALMARO Consulting S.R.L. Principalele surse de date pentru realizarea strategiei au fost cercetarea pe documente și o cercetare calitativă și cantitativă (chestionare, interviuri și un focus group), destinată diverselor categorii de părți interesate.

Echipa de experți a ALMARO Consulting care a lucrat la strategie a fost formată din: Adrian Bădilă (mediere, administrație publică), Eliza Teodorescu (mediere, politici publice), Monica Marin (cercetare socială), Ioana Ciută (relații publice), Lavinia Andrei (dezvoltare organizațională) și Irina Velicu (cercetare socială). ALMARO Consulting mulțumește pentru sprijinul acordat tuturor celor implicați în furnizarea informațiilor care au făcut posibilă realizarea strategiei.

² Idem

PARTEA I

ANALIZA DIAGNOSTIC

- 1 **Medierea în Europa** > p. 11
 - 2 **Medierea în România** > p. 15
 - 3 **Percepția părților interesate – analiza sociologică** > p. 38
 - 4 **Analiza SWOT** > p. 60
-

Conflictul este o realitate comună tuturor societăților. Preocuparea de a rezolva disputele prin intervenții cât mai eficiente și cu rezultate cât mai durabile pentru părțile implicate este însă de dată mai recentă.

Ca formă alternativă la instanța juridică, medierea a început să fie utilizată pe scară largă începând cu anii '80 în Statele Unite ale Americii, ulterior în Canada, iar în Europa abia după 1996. Este vorba de **medierea structurată**, cea care parcurge anumiți pași distincți în modul de asistare a dialogului dintre părțile aflate în dispută.

1 Medierea în Europa

Motivațiile principale pentru promovarea medierii și includerea ei ca practică în țările europene au fost similare celor din statele nord-americane, anume: supraaglomerarea instanțelor și implicit restrângerea pe cale birocratică a dreptului la înfăptuirea justiției, dar și nevoia de a oferi o mai mare stabilitate soluțiilor adoptate prin metode consensuale.

Experiența nord-americană de utilizare a medierii în relația cu instanțele juridice a fost argumentul principal pentru ca medierea să fie promovată și în Europa. Dintre cazurile trimise anual la mediere, rata de succes înregistrată în SUA se plasează constant între 70% și 90%. De asemenea, la nivel mondial, piața medierii se ridică la miliarde de dolari. Potrivit studiului Institutului Internațional pentru Prevenirea și Soluționarea Conflictului, dat publicității în 2007 la New York, aproximativ 98% din cazurile pe care le-au avut cele 126 de companii de top din SUA, în rândul cărora s-a făcut cercetarea, au fost soluționate înainte de a se ajunge în instanță. Succesul financiar a fost un argument serios pentru introducerea medierii și pe continentul european.

Medierea, ca formă de negociere asistată, a început să fie promovată la nivel european începând cu 1996, iar în 1997 la Conferința Europeană pentru prevenirea conflictelor s-a lansat Apelul de la Amsterdam pentru crearea unei platforme europene pentru prevenirea conflictelor și construirea păcii. În 1998 a fost adoptată prima Recomandare a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei pentru utilizarea medierii în cauze legate de familie (cu precădere pentru soluționarea disputelor vizând încredințarea copilului).

Scopul declarat la nivel european al promovării medierii este acela de a crește calitatea actului de justiție prin degrevarea instanțelor de cauze care implică în totalitate sau într-o mare măsură înțelegeri între părți.

Până în prezent au fost adoptate de către Consiliul Europei următoarele documente:

- Recomandarea REC (98) 1 vizând medierea în cauze legate de familie;
- Recomandarea REC (2002) 10 vizând medierea în materie civilă;
- Recomandarea REC (99) 19 referitor la mediere în cauze penale;
- Recomandarea REC (2001) 9 despre alternativele la proces în disputele dintre autoritățile administrative și părți private.

În toate aceste recomandări se face referire la un sigur tip de mediere, cea care parcurge o structură clară de asistare a părților și pentru care persoana denumită mediator se pregătește printr-un program de formare distinct, adaptat nevoilor de a-și dezvolta abilități strict necesare în activitatea sa de mediator.

Aplicarea medierii în diferite țări europene a condus la efecte benefice în sensul creșterii calității actului de justiție prin degrevarea instanțelor de judecată. În aceste țări au fost adoptate fie noi acte normative, fie modificări ale celor existente pentru a face posibilă utilizarea medierii conform recomandărilor.

La nivelul Uniunii Europene, în 1999 s-a solicitat la ședința Consiliului European de la Tampere crearea de către statele membre a unor proceduri alternative, extrajudiciare, în baza principiului fundamental al accesului la justiție și în vederea facilitării acestuia.

În 2000, Comisia Europeană a adoptat Concluziile privind metodele alternative de soluționare a litigiilor în materie civilă și comercială în vederea simplificării și îmbunătățirii accesului la justiție. În 2002, Comisia a publicat *Cartea verde privind metodele alternative de soluționare a litigiilor în materie civilă și comercială*, iar în octombrie 2004 UE a înaintat o propunere privind anumite aspecte de mediere a litigiilor din raporturile civile și comerciale (KOM 2004/718).

După lansarea la Bruxelles, în 2002, a conceptului de cod de conduită ca instrument de auto reglementare a medierii în spațiul european, în 2004 Comisia a adoptat *Codul European de Conduită pentru Mediatori*, în care se stabilesc o serie de principii care să fie asumate în mod voluntar de mediatorii sau entități de furnizare a serviciilor de mediere din țările Uniunii Europene.

La nivelul Consiliului Europei, în 2006 a fost constituit în cadrul Comisiei Europene pentru Eficiența Justiției (CEPEJ) un Grup de Lucru pentru Mediere, denumit CEPEJ-GT-MED. În luările de poziție oficiale ale grupului se arată că

Statele Membre ale Uniunii Europene joacă un rol central în promovarea medierii în toate tipurile de spețe identificate deja prin cele patru recomandări adoptate. Grupul de Lucru își propune, de asemenea, să monitorizeze permanent schimbările produse în legislația internă a Statelor Membre pentru a facilita includerea medierii în practica rezolvării conflictelor și să realizeze periodic evaluări de impact.

În 2007, CEPEJ-GT-MED a creat o listă de 10 state care sunt incluse într-un sistem extins de monitorizare și evaluare timp de minim 2 ani pentru a identifica modalitățile prin care Uniunea Europeană, la rândul ei, poate să includă medierea în propriul aquis comunitar. România este una din cele 10 țări monitorizate, care raportează periodic progresele înregistrate în extinderea utilizării medierii, cel puțin în domeniile vizate de recomandările Consiliului Europei.

La sesiunea plenară a CEPEJ din 13-14 iunie 2007, la Strasbourg, s-au luat în discuție documentele CEPEJ-GT-MED finalizate în luna aprilie 2007, respectiv ghidurile de recomandări pentru a îmbunătăți aplicarea celor patru recomandări vizând medierea. O atenție specială a fost acordată aplicării medierii în contencios administrativ, cu recomandarea de a modifica în consecință legislația internă.

În data de 23 aprilie 2008, Parlamentul European a adoptat *Directiva (IP/08/628) privind medierea în dreptul civil și dreptul comercial*, în baza Propunerii de Directivă (IP/04/1288) din octombrie 2004. Scopul acesteia este de a facilita și promova modalitățile alternative de soluționare a conflictelor și de a armoniza medierea cu procedurile judiciare în Statele Membre. Directiva pune accent pe formarea mediatorilor, pe respectarea standardelor de formare și pe calitatea serviciilor de mediere și recomandă judecătorilor să sfătuiască părțile să recurgă la mediere. De asemenea, înțelegerea la care ajung părțile prin mediere este considerată ca având aceeași valoare cu însăși hotărârea judecătorească, în acest scop părțile fiind sfătuite să se prezinte în fața notarului sau să urmeze procedurile judiciare specifice Statului Membru în vederea punerii în aplicare a înțelegerii dintre părți obținută prin mediere. Directiva are în vedere caracterul confidențial al medierii și face referire la durata medierii și la termenele de prescripție, insistându-se pe asigurarea accesului la justiție în situația în care medierea eșuează.

“O instanță la care a fost introdusă o acțiune poate, atunci când este cazul și având în vedere toate circumstanțele cazului respectiv, să invite părțile să recurgă la mediere pentru a soluționa litigiul. De asemenea, instanța poate invita părțile să participe la o sesiune de informare privind recurgerea la mediere dacă astfel de sesiuni sunt organizate și sunt ușor accesibile.” (Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, art. 5 – Recurgerea la mediere, alin. 1)

Statele Membre au la dispoziție 3 ani pentru a transpune în legislația internă prevederile Directivei privind medierea în dreptul civil și dreptul comercial.

La nivelul Statelor Membre, reglementări cu privire la mediere au fost practic adoptate în toate țările Uniunii Europene, iar diferențele apar în principal cu privire la domeniile în care medierea a fost prioritar văzută ca utilă. Este clar însă, la ora actuală, că în toate aceste țări medierea are o semnificație similară, sunt promovate aceleași principii, respectiv neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și autodeterminare a părților, iar mediatorul este un profesionist care trebuie să parcurgă o pregătire distinctă.

Medierea este un procedeu general recunoscut în Germania, Anglia și Franța, în țările scandinave, în statele Benelux, în Austria și Elveția. În unele țări est europene medierea începe să se impună din ce în ce mai mult. Mediatori specializați există și activează și în Polonia, Ungaria și Slovenia.

Medierea se practică deja în multe țări europene ca profesie independentă. Codul de conduită european oferă orientare mediatorilor, iar clienților le conferă certitudinea unei consultanțe profesionale.

La nivel european au fost constituite diferite platforme de colaborare între mediatori, tocmai pentru a promova o înțelegere unitară a conceptului, standarde etice și deontologice de exercitare a profesiei și, nu în ultimul rând, standarde sau cerințe minime de pregătire a mediatorului. Să nu uităm că succesul medierii se bazează în totalitate pe încrederea pe care părțile în dispută/ conflict o acordă mediatorului.

Inițiativa pentru Rețeaua Europeană de Mediere

Având în vedere necesitatea urgentă de a crea o Rețea Europeană pentru Mediere, reprezentanți ai asociațiilor și organizațiilor de mediere din aproape toate regiunile Europei s-au reunit pentru prima oară la Conferința Forumului Mondial pentru Mediere de la Crans Montana (2005) și la data de 27 mai 2006 la Conferința Nordică pentru Mediere din Helsinki, unde participanții și-au luat angajamentul să formeze Inițiativa pentru Rețeaua Europeană de Mediere.

Această inițiativă se bazează pe ideea stabilirii unui punct de informare asupra diferitelor sectoare de aplicare a medierii pentru facilitarea unui schimb de informații și cunoștințe practice și științifice între Mediatori și pentru promovarea metodelor alternative de rezolvare a disputelor (ADR/Mediere) pentru publicul larg al Europei.

2 Medierea în România

2.1. Implicarea societății civile din România în promovarea medierii ca metodă alternativă de rezolvare a disputelor

„Conflictul, la modul general, reprezintă un aspect intrinsec și inevitabil al schimbării sociale, este o expresie a intereselor eterogene, valorilor și credințelor care apar împotriva inerentelor constrângeri și se manifestă ca formațiuni noi, generate de schimbările sociale. [...] Dinamica societății moderne conduce permanent la redefinirea relațiilor stat – societate civilă – mediu de afaceri, cu precădere din perspectiva rezolvării situațiilor conflictuale. O societate democratică, în care publicul este din ce în ce mai educat, își cunoaște drepturile și participă din ce în ce mai activ la actul de administrare, este și o societate în care justiția, în abordarea ei clasică, nu mai poate să răspundă tuturor solicitărilor de a formula soluții pentru o atât de mare diversitate de situații conflictuale.”³

În orice stat democratic, societatea civilă, în general, și ONG-urile în special, au un rol foarte important în prevenirea conflictelor. Rolurile pe care le au autoritățile centrale și locale și ONG-urile în managementul conflictelor se renegociază permanent într-o societate democratică, iar contribuțiile celor două tipuri de participanți pot și ar trebui să fie complementare, în condițiile în care autoritățile pun accentul pe drepturi, iar ONG-urile au experiență în lucrul direct cu cetățenii și își concentrează eforturile pentru a identifica interesele comune ale părților aflate în dispută.

În România, primele inițiative de promovare a medierii datează din 1996, când Fundația pentru Schimbări Democratice a derulat primul proiect în domeniul medierii împreună cu Canadian International Institute for Applied Negotiation (CIAN). La acea dată medierea era un concept cvasi-necunoscut publicului român, cu o utilitate incertă într-o societate în care conflictul deschis era perceput ca fiind singura formă de progres social.

Conform datelor furnizate de membrii Consiliului de Mediere, înainte de apariția Legii medierii, în 2006, s-au efectuat peste 3000 de medieri în România, rata de succes în aceste cazuri fiind de peste 70%, pentru cazurile în care părțile au acceptat să participe la cel puțin o ședință de mediere.

³ Bădilă, Adrian și Anca Ciucă, Eliza Teodorescu, *Medierea aplicată în domeniul protecției mediului*, Asociația ALMA-RO, București, 2007, p.4

Până în prezent implicarea societății civile în promovarea alternativelor de rezolvare a disputelor s-a realizat exclusiv în cadrul proiectelor cu finanțare internațională. În continuare este prezentată experiența celor mai importante organizații neguvernamentale implicate în astfel de proiecte în România, pornind de la informațiile furnizate direct de acestea sau identificate pe paginile lor web. Ordinea de prezentare este stabilită în funcție de numărul de ani de experiență în domeniul medierii (pentru secțiunea A) și în ordine alfabetică (pentru secțiunea B).

A. Organizații neguvernamentale cu reprezentanți în primul Consiliu de Mediere

Fundația pentru Schimbări Democratice (FDC) – www.fdc.org.ro

Fundația pentru Schimbări Democratice (FDC) se dedică promovării medierii și dezvoltării unui model cultural specific de rezolvare a conflictelor în România, contribuind astfel la procesul de realizare a consensului în cazul unor probleme controversate, prin consultarea unei a treia părți neutre și imparțiale. FDC dorește promovarea domeniului rezolvării de conflicte în România prin sesiuni de formare în domeniul rezolvării conflictelor, precum și prin alte activități menite să dezvolte acest domeniu.

Principalele proiecte derulate de FDC în domeniul medierii sunt: *Dezvoltarea unui model specific de utilizare a medierii în România* (1996 – 1999) și, ulterior, *Promovarea în mediul juridic a metodelor alternative de rezolvare a disputelor* (1997 – 2000), în parteneriat cu Canadian International Institute for Applied Negotiation (CIAN), *Promovarea și susținerea Pactului de Stabilitate* (1999 – 2005), în parteneriat cu Berghof Research Centre for Constructive Conflict Management; *Standardizarea ocupației de mediator și a formării mediatorilor* (2000); *Prevenirea și rezolvarea conflictelor interetnice* (2001 – 2002), în parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi (CRCR); o serie de proiecte derulate în parteneriat cu Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, respectiv *Sprîjin local pentru intervenția neutră în conflicte* (2003 – 2004), *Prevenirea violențelor în conflicte etnice* (2004), *Medierea în comunitate* (2007 – 2008).

Între 1995 și 2000, FDC a organizat cursuri de ADR, mediere și mediere avansată, susținute de către Canadian International Center for Applied Negotiation (CIAN), în cadrul cărora au fost formați primii mediatorii din România. A urmat un alt proiect, tot în parteneriat cu CIAN, care a avut ca scop introducerea medierii în sistemul judiciar. În cadrul acestuia, o serie de reprezentanți ai mediului juridic (inclusiv reprezentanți ai Ministerului Justiției) au

participat la seminarii și au fost informați despre mediere. Ca urmare, în 1999 Ministerul Justiției a derulat un proiect în cadrul căruia s-a creat un centru pilot de promovare și aplicare a medierii în cadrul Judecătoriei Sectorului 3 din București și s-a derulat un prim program de instruire a judecătorilor susținut de către Asociația Baroului American prin Programul CEELI (Central European and Eurasian Law Initiative). Rezultatul acestui proiect a fost formularea în anul 2000 a primei propuneri legislative de includere a medierii ca alternativă la instanțele juridice.

Începând cu anul 2006, Fundația pentru Schimbări Democratice are un reprezentant în Consiliul de Mediere.

Asociația Pro Medierea – www.mediere.org.ro

Asociația Pro Medierea este o organizație neguvernamentală, cu experiență de peste 7 ani în domeniul medierii, a cărei misiune este să încurajeze cooperarea, rezolvarea problemelor și soluționarea disputelor prin metode consensuale.

Asociația a coordonat și a participat în proiecte în care s-a promovat medierea, s-au desfășurat medieri, s-au format mediatori, s-au construit capacități și sisteme de aplicare, proceduri și, mai ales, s-a promovat domeniul medierii ca metodă alternativă de rezolvare a disputelor.

Dintre proiectele derulate pot fi menționate “Crearea capacității de soluționare prin mediere a disputelor dintre agenți economici și consumatori”, “Crearea capacității de mediere-facilitare din cadrul BNS” și “Rezolvarea prin mediere a conflictelor de muncă în România”, “Dezvoltarea medierii - contribuția societății civile la reforma sistemului judiciar din România”. Prin proiectul “Crearea capacității de soluționare prin mediere a disputelor dintre agenți economici și consumatori”, derulat în parteneriat cu Asociația pentru Protecția Consumatorilor București, a fost înființat un Centrul de Mediere în capitală, iar din anul 2003 acest centru se finanțează din resursele partenerilor fondatori și din taxarea serviciului de mediere. În cadrul proiectul “Dezvoltarea medierii - contribuția societății civile la reforma sistemului judiciar din România”, derulat în parteneriat cu Societatea Academică din România (SAR), s-au înființat trei Centre de soluționare a disputelor prin mediere în Cluj-Napoca, Timișoara și Constanța, pentru a construi capacitatea de soluționare a disputelor cu precădere în afara sistemului judiciar, adică tocmai pentru a nu se mai ajunge în instanța de judecată.

Începând cu anul 2006, Asociația Pro Medierea are un reprezentant în Consiliul de Mediere.

Asociația “Centrul de Mediere Craiova” - www.mediere.ro

În cursul anului 2002 a fost inițiat un program în domeniul medierii, ca modalitate alternativă de soluționare a litigiilor, ce a avut ca obiectiv înființarea unui centru pilot de mediere pe lângă Tribunalul Dolj (Judecătoria Craiova). Calendarul de desfășurare a activităților proiectului a cuprins, într-o prima fază, formarea formatorilor, urmată de pregătirea a 20 de persoane (avocați din Baroul Dolj, consilieri juridici, profesori, ingineri) ca mediatori ce își desfășoară activitatea în cadrul centrului pilot. Activitatea de pregătire teoretică și practică a fost condusă de către doi specialiști americani în mediere.

În luna mai 2003, prin Ordinul Ministrului Justiției, a fost înființat Centrul pilot de mediere de pe lângă Tribunalul Dolj și Judecătoria Craiova, iar prin Ordinul nr. 2683/16.09.2003 a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea activității centrului și, de asemenea, a fost constituită Asociația Centrul de Mediere Craiova. Începând cu luna noiembrie 2003, Centrul de Mediere a demarat activitatea prin organizarea de sesiuni de mediere a cauzelor transmise de pe rolul Judecătoriei Craiova și al Tribunalului Dolj, dar și a cauzelor litigioase și nelitigioase referite direct de părți sau de avocații acestora.

Rezultatele obținute în primul an de activitate a Centrului de Mediere au fost promițătoare, fapt ce a determinat decizia autorităților americane de a continua asistența acordată proiectului pentru perioada 2004-2008. Începând cu data de 14 februarie 2005, până la data de 17 noiembrie 2006, Centrul de Mediere Craiova cu sprijinul Ambasadei SUA la București, al Ministerului Justiției și al Baroului Dolj, a organizat cursuri de formare a mediatorilor profesioniști pentru 400 de avocați din toate județele țării.

Din 2003, Centrul de Mediere Craiova a mediat peste 1000 de cazuri, a instruit peste 1000 de mediatori din toată țara și a promovat mijloacele alternative de rezolvare a conflictelor prin proiecte naționale de mare amploare. Prin aceste proiecte, Asociația a organizat întâlniri cu magistrații din 21 de județe pentru informarea acestora cu privire la procedura și utilitatea medierii în contextul actual.

Centrul de Mediere Craiova este membru fondator al Federației Uniunii Centrelor de Mediere din România, prin care se derulează programe de promovare cu sprijinul Ambasadei SUA la nivelul a 24 de județe în care s-au constituit asociații de mediatori. Acest proiect național urmărește informarea grupurilor țintă despre avantajele medierii și despre modalitatea de punere în practică și dezvoltare a profesiei de mediator, prin organizarea de seminarii, distribuirea de materiale informative, promovarea pe Internet, etc.

Centrul de Mediere Craiova a înființat Editura Consensus, ce are ca obiectiv promovarea literaturii de specialitate ADR. Totodată, în luna septembrie 2008, va apărea primul număr al „Revistei Române de Mediere”, publicație trimestrială destinată atât mediatorilor, cât și publicului larg.

În prezent, Centrul de Mediere Craiova oferă servicii de mediere, formare și consultanță, fiind acreditat ca centru de formare în domeniul medierii de către Consiliul de Mediere din România. Începând cu anul 2006, Asociația Centrul de Mediere Craiova are patru reprezentanți în Consiliul de Mediere.

Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară – www.cmsc.ro

Centrul de Mediere și Securitate Comunitară (CMSC) a fost înființat în ianuarie 2000, fiind organizație membră a Soros Open Network România. CMSC sprijină dezvoltarea unei comunități careia îi pasă de siguranța cetățenilor săi și promovează respectul și încrederea reciprocă între membrii și instituțiile comunității.

În perioada iunie 2005 – iulie 2006, CMSC a derulat proiectul “Model participativ de Justiție Restaurativă aplicat în cazurile de infracționalitate juvenilă”, realizat cu sprijinul financiar al Ambasadei Britanice la București, prin Global Opportunities Fund. Scopul proiectului a fost de a crea un model de intervenție în cazul faptelor penale comise de minori, bazat pe filozofia și principiile justiției restaurative. În cadrul acestui model părțile afectate și interesate de infracțiunea comisă de minori lucrează împreună pentru soluționarea cauzei. Modelul se bazează pe colaborarea dintre victimă, infractor, comunitate, poliție, parchet, instanța de judecată, serviciul de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor, furnizori de servicii specializate, și are în vedere oferirea unui răspuns eficient în combaterea infracționalității juvenile, restaurarea daunelor cauzate de infracțiune și crearea unui cadru eficient pentru asistarea victimelor și reintegrarea în societate a infractorilor.

De asemenea, începând din anul 2000, CMSC a furnizat servicii de consiliere și soluționare de conflicte, în cadrul unui serviciu specializat propriu, care funcționează utilizând proceduri și standarde conforme cu cele din țările cu tradiție în domeniu (Canada, Marea Britanie, SUA etc.). Tipurile de cauze abordate sunt legate de conflictele în familie, în relațiile de muncă etc. Tipurile de activități derulate sunt:

- cursuri de formare pentru mediatori și negociatori profesioniști;
- cursuri de informare și creare a deprinderilor necesare pentru preîntâmpinarea și soluționarea conflictelor, oferite profesorilor, polițiștilor, funcționarilor, sindicaliştilor etc.;

- activități de informare și formare a abilităților de negociere și mediere a conflictelor de munca, pentru conducători de societăți comerciale, lideri și membri de sindicat;
- construirea, formarea personalului și coordonarea unor rețele regionale de furnizare de servicii de mediere și negociere;
- activități de cercetare în domeniul prevenirii și soluționării conflictelor prin metode alternative.

Începând cu anul 2006, Centrul de Mediere și Securitate Comunitară Iași are doi reprezentanți în Consiliul de Mediere.

Asociația Avocaților Mediatori “Cristian Iordănescu”

Centrul de Mediere și Arbitraj București, a cărui denumire s-a schimbat recent în Asociația Avocaților Mediatori “Cristian Iordănescu”, este o instituție permanentă de mediere și arbitraj, neguvernamentală, cu personalitate juridică, independentă în exercitarea funcțiilor ce îi revin, care este organizată și funcționează în conformitate cu legislația în vigoare a României. Asociația are sarcina de a promova în România medierea și arbitrajul intern, precum și procedura concilierii, ca și alte căi alternative de soluționare a litigiilor.

Asociația a organizat cursuri de mediere în conformitate cu Regulamentul Forumului Mondial al Centrelor de Mediere din cadrul Uniunii Internaționale a Avocaților, cu sprijinul Black Sea Countries Bar Association. Astfel, Bucureștiul a devenit centru zonal pentru Europa Centrală, Est și Balcani al Uniunii Internaționale a Avocaților pentru Mediere și Arbitraj.

Începând cu anul 2006, fostul Centru de Mediere și Arbitraj București are un reprezentant în Consiliul de Mediere.

B. Alte organizații neguvernamentale cu preocupare în domeniul medierii din România (în ordine alfabetică)

Asociația ALMA-RO – <http://alma-ro.ngo.ro>

ALMA-RO are ca obiective promovarea dezvoltării durabile, participarea la rezolvarea alternativă a conflictelor de mediu și îmbunătățirea nivelului de expertiză a administrației publice. Încă de la înființare (2001) a utilizat ADR în majoritatea proiectelor implementate.

În anul 2007, ALMA-RO a derulat proiectul “Implementarea Legii nr. 192/2006 privind medierea - studiu de caz”, care și-a propus îmbunătățirea implementării cadrului legal privind medierea și organizarea profesiei de mediator, conform Legii nr. 192/2006. S-a urmărit identificarea principalelor impedimente care afectează aplicarea legii la nivelul conflictelor de mediu și furnizarea unor recomandări concrete privind îmbunătățirea implementării legii, precum și informarea și conștientizarea grupului-țintă cu privire la beneficiile aduse de utilizarea medierii ca metodă alternativă de rezolvare a conflictelor. Proiectul a fost finanțat de Camera Deputaților prin Programul

"Parteneriat cu societatea civilă" și a fost susținut de Asociația Municipiilor din România. În perioada decembrie 2007 – octombrie 2008, Asociația ALMA-RO este partener al Fundației pentru Schimbări Democratice (FDC) în implementarea proiectul „Medierea în comunitate”.

Asociația Institutul Roman de Training - www.irt.ro

Asociația Institutul Român de Training a apărut având la bază credința membrilor fondatori că performanța unui întreg sistem depinde, în cea mai mare măsură, de performanța fiecăreia dintre persoanele care îl formează. "Credem că formarea continuă, dorința de a fi în fiecare zi mai bun și efortul constant în acest sens reprezintă calea atât spre dezvoltarea personală și profesională, cât și spre progresul organizației din care facem parte."

Cursul „Negocierea bazată pe interese și managementul conflictelor” și-a propus să ofere o nouă perspectivă asupra interacțiunii dintre oameni - putem negocia fără tehnici de mințire și blocare a adversarului, ci urmărind în aceeași măsură interesul propriu și păstrarea relațiilor cu partenerul de negociere. Trainingul se centrează în jurul conceptului de "câștig-câștig" ("win-win") ce stă la baza atât a negocierii bazată pe interese, cât și a medierii.

Asociația Ecumenică a Bisericii din România - AIDRom, www.aidrom.ro

Încă de la înființare, în 1991, AIDRom a avut preocupări în domeniul restaurării dialogului inter-confesional, inter-religios, inter-etnic și social. În conformitate cu Strategiile inițiate în anii 1994, 1996, 2000, 2004, 2005 și 2008, transformarea conflictului a fost și rămâne un obiectiv permanent al Departamentului pentru Pace și Reconciliere. Proiectele au vizat creșterea capacității de intervenție în conflict și crearea de rețele de specialiști.

Asociația Mediatorilor Profesioniști

Asociația Mediatorilor Profesioniști (AMP) a luat ființă în 2004, ca organism autonom, de nivel național care desfășoară activități de reprezentare a furnizorilor de servicii și expertiză în domeniul soluționării disputelor prin metode alternative. Asociația are caracter profesional și s-a format pentru a deveni un partener reprezentativ și credibil în relațiile cu autoritățile centrale și locale, având funcții de cercetare, promovare și implementare în reglementarea, organizarea, coordonarea profesiei de mediator și a activităților profesionale de soluționare a disputelor prin metode alternative.

Între membrii fondatori se află Centrul de Mediere și Securitate Comunitară Iași, Asociația ALMA-RO, Asociația Pro Medierea, Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală, Fundația pentru Schimbări Democratice (FDC), Institutul Roman de Training, Victim Offender Mediation Association SUA, specialiști în domeniu din România și din Statele Unite ale Americii.

Camera de Comerț și Industrie a României – www.ccir.ro

Centrul de Mediere a Diferendelor Comerciale este o structură internă în cadrul Camerei de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București, înființată în anul 2003. Aceasta pune la dispoziția celor interesați posibilitatea apelării la metode alternative de soluționare a conflictelor, utilizând un set de Reguli ale procedurii de mediere, adoptate ca document intern al Centrului.

Adoptarea acestor reguli, care au intrat în vigoare la data de 1 mai 2003, demonstrează că în practică s-a simțit nevoia aplicării unei noi modalități de rezolvare pe cale amiabilă a conflictelor apărute în relațiile comerciale, dat fiind faptul că medierea poate constitui un răspuns mai adecvat genului de litigii născute în mediul de afaceri, întrucât este caracterizată printr-un plus de suplețe și garantează menținerea bunelor relații între părțile implicate după soluționarea conflictului.

Centrul Regional de Facilitare și Negociere – www.rfnc.ro

Centrul Regional de Facilitare și Negociere s-a născut ca o inițiativă de promovare a unui climat de pace și a protecției drepturilor omului în țările în tranziție. Activitățile desfășurate de Centrul Regional de Facilitare și Negociere includ sesiuni de pregătire profesională, vizite de studiu, conferințe, seminarii, workshop-uri și implementarea de proiecte pilot.

În septembrie 2007 a fost organizată la Iași conferința internațională "*Medierea – un trend în ascensiune*", în parteneriat cu Ministerul Justiției, Centrul Danez de Rezolvare a Conflictelor Danemarca, Mount Royal College Canada și TRANSCEND Peace University.

Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală – www.fpdrl.ro

Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală (FPDL), înființată în anul 1994, derulează activități, programe și proiecte naționale și internaționale în domeniul managementului și soluționării alternative a conflictelor și al medierii.

Dintre activitățile desfășurate în România:

- Implicare în elaborarea legii medierii în România (2000-2006);
- Centru pentru analiza, prevenirea și soluționarea conflictelor – UNDP-UNDESA (2002-2005);

- Manuale – „Punți între autorități și comunitățile locale – managementul conflictelor și al diferențelor”; broșuri – „Ce este conflictul?”, „Ce este medierea?”, „Ce este negocierea?”, „Ce este conflictul etnic?” (1997-2008);
- Programe de training (managementul conflictului, negociere, comunicare avansată, mediere, managementul crizelor) cu actori sociali importanți, ca: funcționari din Ministerul Afacerilor Externe, patronat-sindicate, membrii Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării etc. (continuu din 1997);
- Medierea conflictelor și coordonarea de echipe interministeriale, de exemplu în cazul Hădăreni – 2005 (Program PNUD - ANR);
- Facilitarea proceselor de planificare strategică (socio-economică) și soluționare a problemelor, spre exemplu în județul Vâlcea (2004-2008).

Dintre activitățile internaționale:

- Programul internațional „Working Together” înființat și coordonat de FPDL și finanțat de OSI/LGI din 1996, include organizații de training și instruire din 27 de țări;
- Programe de training (Europa, Asia, Africa);
- Manuale, în colaborare cu UN Habitat, World Bank Institute (din 1995).

Institutul Român Pentru Acțiune, Instruire și Cercetare în Domeniul Păcii (PATRIR) – www.patrir.ro

Institutul Român Pentru Acțiune, Instruire și Cercetare în Domeniul Păcii (PATRIR) este o organizație independentă din punct de vedere politic, neguvernamentală și nonprofit, activă în România din martie 2001. Scopul principal al PATRIR este de a promova construirea păcii și transformarea constructivă a conflictelor, precum și prevenirea tuturor formelor de violență – directă, structurală și culturală – în România și la nivel internațional.

Ca prim Institut de Pace în istoria României, PATRIR s-a implicat în dezvoltarea resurselor și instrumentelor pentru transformarea conflictelor prin mijloace pașnice în țară și în cadrul proceselor de construire a păcii în Europa, America Latină, Africa și Asia. Din 2001, PATRIR a devenit unul dintre centrele de referință internațională pentru training în domeniul construirii păcii și transformării conflictelor, al tranziției de la război la pace și al reconstrucției postbelice, al reconcilierii și rezoluției.

Uniunea Centrelor de Mediere din România (UCMR) – www.ucmr.ro

În cadrul proiectelor sale, Centrul de Mediere Craiova a desfășurat activități și în domeniul constituirii și dezvoltării de sisteme în domeniul medierii. Astfel, prin cursurile desfășurate de Centrul de Mediere Craiova, a fost acordată consultanță tuturor centrelor de mediere județene în vederea constituirii acestora, pentru ca în anul 2005,

Asociația Centrul de Mediere Craiova să devină membru fondator în cadrul federației naționale Uniunea Centrelor de Mediere din România, împreună cu centrele de mediere din județele Vâlcea, Dâmbovița, Argeș și Sibiu.

La data publicării Legii nr.192/2006 în Monitorul Oficial al României, Uniunea Centrelor de Mediere din România totaliza un număr de 22 de centre de mediere membre.

Uniunea Centrelor de Mediere din România a organizat, împreună cu Centrul de Mediere Craiova, primul Congres al medierii din România la Craiova, în 2007. Lucrările Congresului au avut loc la Universitatea din Craiova și au avut ca scop organizarea Uniunii Centrelor de Mediere din România, promovarea și susținerea intereselor medierii în România, organizarea de seminarii de lucru pentru perfecționarea tehnicilor de mediere. În urma Congresului Uniunii Centrelor de Mediere din România desfășurat în 2007, alte 17 asociații s-au afiliat la această federație.

2.1.1. Susținerea de către societatea civilă a inițiativelor legislative privind medierea

În anul 1996, Fundația pentru Schimbări Democratice împreună cu Canadian International Center for Applied Negotiation (CIAN) a derulat un proiect ce viza utilizarea medierii în sistemul judiciar din România, în care au fost implicați mai mulți reprezentanți ai profesiilor juridice și reprezentanți ai Ministerului Justiției.

În perioada imediat următoare, Ministerul Justiției a obținut o finanțare din partea Fundației pentru o Societate Deschisă – Soros pentru aplicarea medierii ca metodă alternativă la justiție și implicit s-a luat în calcul elaborarea unui proiect de lege privind medierea. Este important de menționat că din acel moment și până în prezent a existat o preocupare constantă din partea Ministrului Justiției de a colabora și a se consulta cu reprezentanți ai societății civile pe tema medierii și a profesiei de mediator, în principal cu acele organizații care au desemnat și primii reprezentanți în Consiliul de mediere în anul 2006.

În perioada 1999 – 2000, Ministerul Justiției a derulat un program de formare a mediatorilor susținut de către Asociația Baroului American prin Programul CEELI și un proiect împreună cu Fundația pentru Schimbări Democratice, în cadrul căruia s-a desfășurat un program pilot de promovare și aplicare a medierii în cadrul Judecătoriei Sectorului 3 București.

În anul 2000 se inițiază de către Ministerul Justiției primul proiect de lege privind medierea, proiect ce a întâmpinat o puternică opoziție, în primul rând din partea parlamentarilor avocați. Ideea ca medierea să fie una din soluțiile pentru creșterea calității actului de justiție și degrevarea instanțelor juridice a fost însă inclusă în angajamentele

de preaderare ale României față de Uniunea Europeană, fără a se menționa în mod expres dacă acest lucru va fi făcut printr-o lege cadru sau printr-o reglementare referitoare numai la aplicarea medierii în relație cu instanțele de judecată.

Până la elaborarea proiectului de lege privind medierea și profesia de mediator, în 2005, au mai fost propuse în Parlament și alte proiecte privind medierea, dar care nu au beneficiat de suficientă susținere parlamentară.

În 2003, prin Ordinul Ministrului Justiției, a fost înființat Centrul Pilot de Mediere de pe lângă Tribunalul Dolj și Judecătoria Craiova, iar prin Ordinul nr. 2683/16.09.2003 a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea activității centrului și a fost constituită Asociația „Centrul de Mediere Craiova”. Începând cu luna noiembrie 2003, Centrul de Mediere a demarat activitatea prin organizarea de sesiuni de mediere a cauzelor transmise de pe rolul Judecătoriei Craiova și al Tribunalului Dolj și sesiuni de formare a mediatorilor care îi vizau ca principal grup țintă pe avocați.

Principalele organizații neguvernamentale cu care Ministerul Justiției a fost într-un proces de consultare constant, privind legislația ce vizează medierea și profesia de mediator au fost: Fundația pentru Schimbări Democratice, Asociația Pro Medierea, Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară Iași, Asociația “Centrul de Mediere Craiova”, Uniunea Centrelor de Mediere din România, Asociația Mediatorilor Profesioniști (A.M.P.), Asociația Institutul Român de Training și Asociația ALMA-RO.

Activitatea de lobby desfășurată în perioada 2000 – 2006 de către aceste organizații neguvernamentale cu vocație în domeniul medierii s-a desfășurat în mod constant și la nivelul comisiilor de specialitate ale celor două camere ale Parlamentului.

2.2. Legislația privind medierea

În iulie 2000, Consiliul pentru Standarde Ocupaționale (COSA) a adoptat Standardul Ocupațional al Mediatorului. Standardul a fost dezvoltat împreună cu Fundația pentru Schimbări Democratice ca unitate pilot și apoi comparat cu alte standarde din zona nord-americană și din Europa, din punct de vedere al competențelor mediatorului. Ca urmare, în martie 2001, a fost introdusă în Codul Ocupațiilor din România (COR) și ocupația de mediator astfel: *Mediator cod 244.702 – studii superioare, la secțiunea specialiști relații publice.*

Primele inițiative legislative de includere a medierii în soluționarea disputelor au aparținut Ministerului Muncii, care a inclus medierea ca modalitate alternativă de rezolvare a disputelor în Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, la Capitolul 2 – „Modul de soluționare a conflictelor de interese”, Secțiunea 4 – „Medierea conflictelor de interese”.

Ulterior, prin Ordonanța de Guvern nr. 77/2003 privind completarea O.G. nr. 137/ 2000 privind prevenirea și soluționarea tuturor formelor de discriminare, s-a introdus referirea la utilizarea medierii la art.2, alin (8) - "Eliminarea tuturor formelor de discriminare se poate face prin: [...] pct. b) mediere, iar la art.19, alin (4), „Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) acționează prin: [...] pct. b) "medierea faptelor de discriminare”.

Un alt act normativ cu referire directă la mediere este Legea nr. 217/ 2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

Nu în ultimul rând, în 2005, Uniunea Națională a Barourilor din România a inclus în *Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat* și posibilitatea de a desfășura activități de mediere.

Deși au încurajat utilizarea medierii, nici unul din aceste acte normative nu a reușit să promoveze utilizarea medierii pe scară largă. „Pentru a utiliza însă medierea, este nevoie ca în statul respectiv să fie adoptate o serie de norme care să permită accesul la mediere al părților și să recunoască impactul favorabil al medierii. Acest aspect este inclus în toate recomandările menționate mai sus, aspecte care au fost incluse parțial în programul de Reformă a Sistemului Judiciar din România, elaborat și adoptat în perioada de negociere pe capitolul Justiție și Afaceri Interne, ca efect al pregătirii României pentru aderarea la Uniunea Europeană.”⁴

La 22 mai 2006 s-a publicat în Monitorul Oficial *Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator*. Această lege clarifică pentru prima oară locul medierii în sistemul de rezolvare a disputelor/conflictelor, rolul și obligațiile mediatorului în rezolvarea unui conflict, cum se poate apela la serviciul de mediere și cine poate fi mediator. Abia adoptarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator a permis începerea construirii unui sistem unitar de aplicare a medierii în România. Este de menționat că această formă a legii, la care și-au adus contribuția și reprezentanți ai societății civile, este a cincea variantă de proiect de lege privind medierea, începând cu anul 2000.

⁴ Idem, p. 2

Legea a fost concepută, promovată și ulterior adoptată în susținerea medierii definite prin actele normative adoptate la nivel european și afirmă aceleași principii promovate prin Recomandările CE.

“Medierea și profesia de mediator au fost reglementate pornindu-se de la ideea că medierea constituie una dintre temele importante ale strategiei de reformă în justiție, fiind o prioritate în cadrul Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei de Reformă a Sistemului Judiciar 2005-2007. Prin adoptarea legii s-a urmărit reducerea volumului de activitate a instanțelor și, în consecință, degrevarea acestora de cât mai multe cauze, încercându-se creșterea calității actului de justiție prin satisfacerea intereselor părților.”

Conform art. 1 din Legea nr. 192/ 2006:

- (1) Medierea reprezintă o modalitate facultativă de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate și confidențialitate.
- (2) Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

Astfel, medierea este inclusă în sistemul alternativ de rezolvare a disputelor (ADR), își menține caracterul consensual și oferă deplină confidențialitate părților pentru discuțiile purtate în relația cu mediatorul.

În continuare, la art. 2 din lege este prevăzut un alt aspect esențial al medierii, și anume caracterul voluntar al apelării la mediere, lăsând loc pentru utilizarea acesteia în oricare din stadiile unei dispute, respectiv înainte, în timpul și ulterior unui proces în instanță.

„Dacă legea nu prevede altfel, părțile, persoane fizice sau persoane juridice, pot recurge la mediere în *mod voluntar*, inclusiv după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, convenind să soluționeze, pe această cale, orice conflicte în materie civilă, comercială, de familie, în materie penală, precum și în alte materii, în condițiile prevăzute de prezenta lege”.

Este de menționat că dispozițiile legii privind medierea conflictelor devin aplicabile în termen de o lună de la data întocmirii tabloului mediatorilor autorizați. Medierea conflictelor de muncă rămâne supusă dispozițiilor prevăzute de legile speciale.

⁵ Șustac, Zeno, *Primul raport independent privind medierea și profesia de mediator*, 14 februarie 2008, www.medierea.ro.

În ce privește medierea în cursul procesului civil, în cazul în care litigiul a fost dedus judecății, soluționarea acestuia prin mediere poate avea loc din inițiativa părților sau la recomandarea instanței, acceptată de părți. La închiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat să informeze instanța asupra rezultatului medierii. În situația în care s-a ajuns la o înțelegere, la cererea părților instanța poate pronunța o hotărâre, luând act de tranzacția părților și va dispune, la cererea părților, restituirea taxei de timbru.

Medierea în materie penală nu poate fi impusă nici uneia dintre părți, aceasta trebuind să fie acceptată atât de partea vătămată, cât și de făptuitor. Medierea poate avea loc cu garantarea dreptului fiecărei părți la asistență juridică și/sau la serviciile unui interpret (atunci când este cazul).

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă legiferează asistența acordată de stat pentru asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție. Ordonanța prevede că:

- „În cazul în care persoana care îndeplinește condițiile [...] și face dovada că, anterior începerii procesului, a parcurs procedura de mediere a litigiului, beneficiază și de restituirea sumei plătite mediatorului cu titlu de onorariu. De același drept beneficiază și persoana care îndeplinește condițiile [...], dacă solicită medierea după începerea procesului, dar înainte de prima zi de înfățișare.” (Art. 20)
- „Dacă cererea pentru a cărei soluționare se solicită ajutor public judiciar face parte din categoria celor care pot fi supuse medierii sau altor proceduri alternative de soluționare, cererea de ajutor public judiciar poate fi respinsă, dacă se dovedește că solicitantul ajutorului public judiciar a refuzat anterior începerii procesului să urmeze o asemenea procedură.” (Art. 16 alin. 2)

2.3. Consiliul de Mediere – www.cmediere.ro

Pentru a contribui la organizarea sistemului, Legea nr. 192/2006 a creat un organism autonom care desfășoară o activitate de interes public. Acesta este Consiliul de Mediere, format din 9 persoane autorizate ca mediator, desemnate prin vot de mediatorii autorizați și validate de Ministerul Justiției. În cadrul unui mandat de 2 ani, membrii Consiliului își asumă responsabilitatea de reglementare în domeniul medierii, vizând în principal asigurarea calității actului de mediere și construirea unui sistem coerent de utilizare a medierii în România.

⁶ *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă*, publicată în Monitorul Oficial nr. 327 din 25 aprilie 2008, art.20.

În vederea constituirii primului Consiliu de Mediere, membrii acestuia au fost desemnați de comun acord de către organizațiile legal constituite din domeniul medierii, avându-se în vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activității organizației în acest domeniu, conform prevederilor statutului, numărul de membri specializați, și pregătirea și experiența practică în mediere a reprezentanților acestor organizații.

Primul Consiliu de Mediere s-a constituit conform legii, cei 9 membri fiind desemnați de o comisie stabilită de comun acord de ONG-urile implicate în proces, pe baza unei proceduri inițiate de următoarele ONG-uri cu vocație în domeniul medierii: Centrul de Mediere Craiova, Asociația Mediatorilor Profesioniști, Asociația ALMA-RO, Asociația de Dialog și Soluționare a Disputelor, Asociația Pro Medierea, Centrul de Mediere și Securitate Comunitară, Fundația pentru Schimbări Democratice, Asociația „Centrul de Mediere Teleorman”, Asociația „Centrul de Mediere Deva”, Asociația „Centrul de Mediere Pitești”, Asociația „Centrul de Mediere Călărași”, Asociația „Centrul de Mediere Oradea”, Asociația „Centrul de Mediere și Arbitraj Baia Mare – Maramureș”, Asociația „Centrul de Mediere Bistrița – Năsăud”, Asociația „Centrul de Mediere Brașov”, Asociația „Centrul de Mediere Timișoara”, Asociația „Centrul de Mediere Caraș-Severin”, „Asociația Mediatorilor Dâmbovița”, Asociația „Centrul de Mediere Alba”, Asociația „Centrul de Mediere Vâlcea”, Asociația „Centrul de Mediere Sibiu”, Asociația „Centrul de Mediere Brăila”, Asociația „Centrul de Mediere Mehedinți”, Asociația „Centrul de Mediere Ialomița”, Asociația „Centrul de Mediere Cluj”, Asociația „Centrul de Mediere Sălaj”, Asociația „Centrul de Mediere Satu Mare”, Asociația „Centrul de Mediere Buzău”, Asociația Profesioniștilor în Mediere Arad. Primii membri în Consiliul de Mediere au fost validați prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2220/C din 6 octombrie 2006.

“Consiliul de Mediere are sarcina de a asigura calitatea actului de mediere, în acest sens fiind necesară o atentă selecționare a viitorilor mediatori și o instruire profesionistă a acestora.”⁷

În ceea ce privește modul de funcționare a Consiliului de Mediere, art. 19 din Legea nr. 192/2006 prevede:

- “(1) Consiliul de Mediere se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui.
- (2) Ședințele Consiliului de Mediere sunt publice, cu excepția cazului în care membrii săi hotărăsc altfel.
- (3) Lucrările Consiliului de Mediere se desfășoară în prezența a cel puțin 7 membri.
- (4) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de Mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor care îl compun. Opiniile diferite se motivează și se consemnează separat în cuprinsul hotărârii.

⁷ Șustac, Zeno, op.cit.

(5) La lucrările Consiliului de Mediere pot fi invitate să participe persoane din orice alte instituții sau organisme profesionale, a căror consultare este necesară pentru luarea măsurilor sau pentru adoptarea hotărârilor Consiliului de Mediere.”

Atribuțiile Consiliului sunt, de asemenea, definite prin lege (art. 20):

- promovează activitatea de mediere și reprezintă interesele mediatorilor autorizați;
- elaborează standardele de formare în domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internaționale în materie;
- avizează programele de formare profesională a mediatorilor, conform art. 9 alin. (2);
- întocmește și actualizează lista furnizorilor de formare a mediatorilor care au obținut autorizarea în conformitate cu cadrul legal existent în domeniul formării profesionale a adulților;
- autorizează mediatorii, în condițiile prevăzute de prezenta lege;
- întocmește și actualizează tabloul mediatorilor autorizați;
- ține evidența birourilor mediatorilor autorizați;
- supraveghează respectarea standardelor de formare în domeniul medierii;
- ia măsuri pentru aplicarea în practică a dispozițiilor art. 26 alin. (2);
- adoptă Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați, precum și normele de răspundere disciplinară a acestora;
- ia măsuri pentru respectarea prevederilor conținute de Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați și aplică normele privind răspunderea disciplinară a acestora;
- face propuneri pentru completarea sau, după caz, corelarea legislației privind medierea;
- adoptă regulamentul privind organizarea și funcționarea sa;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege și de regulament.

Principalele acte normative elaborate până în prezent de Consiliul de Mediere sunt:

- Codul de Etică și Deontologie Profesională a Mediatorilor, publicat pe site-ul Consiliului;
- Regulamentul de Organizare și Funcționare a Consiliului de Mediere (supus și dezbaterii publice), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea 1, în 27 iulie 2007;
- Standardul de Formare a Mediatorului, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea 1, în 22 octombrie 2007;
- Normele de Răspundere Disciplinară a Mediatorilor Autorizați, publicate pe site-ul Consiliului;
- Ghidul Practic pentru Parcurgerea Procedurii de Autorizare a Mediatorilor, publicat pe site-ul Consiliului;

- Lista furnizorilor autorizați de formare în domeniul medierii, publicată pe site-ul Consiliului;
- Regulamentul de organizare a examenului de absolvire a cursurilor de formare a mediatorilor;
- Normele de publicitate ale profesiei de mediator.

Consiliul de Mediere este singura instituție care are responsabilitatea de a aviza formele de exercitare a profesiei de mediator și de a ține evidența acestora. Autorizarea mediatorilor a demarat în octombrie 2007 și se realizează în două etape. Într-o primă etapă se depune la Consiliul de Mediere o cerere de evaluare însoțită de un dosar cu acte care dovedesc faptul că persoana respectivă se înscrie în prevederile art. 7 și ale art. 72 alin (2) din Legea nr. 192/ 2006, iar în a doua etapă se depune o cerere pentru avizarea formei în care doresc să își exercite profesia de mediator.

În prima fază a autorizării, cele mai multe dosare au fost depuse de persoane care s-au format înainte de apariția legii, prin programe din cele mai diverse, atât în țară cât și în străinătate, după care a început procedura de autorizare și pentru cei care au urmat cursuri susținute de furnizori autorizați conform Legii nr. 192/2006. Referitor la cererile de autorizare, până la 15 iulie 2008, la Consiliul de Mediere au fost depuse pentru autorizare 1397 de dosare. Dintre acestea, 53 au fost respinse, iar în septembrie 2008 în Tabloul Mediatorilor se aflau 423 de mediatorii autorizați (primul Tablou al Mediatorilor, publicat în luna iunie 2008, includea 301 mediatorii).

Mediatorii autorizați sunt înscriși într-un Tablou al mediatorilor, publicat anual în Monitorul Oficial al României, pe site-ul Consiliului de Mediere și pe site-ul Ministerului Justiției care, la rândul său, urmează să îl distribuie către toate instanțele de judecată, precum și către orice alte instituții interesate de mediere. Tabloul Mediatorilor este actualizat lunar, după fiecare ședință a Consiliului în care se aprobă intrarea pe Tablou a noilor mediatorii.

Taxa de autorizare se plătește o singură dată, atunci când se analizează dosarul și se emite autorizația, iar înscrierea pe Tabloul Mediatorilor este inclusă în această taxă. Există o serie de cazuri în care mediatorii autorizați își modifică forma de exercitare, cer suspendarea din activitate sau reactivarea ca mediatorii, iar toate aceste modificări se operează în Tablou. Aceste operări suplimentare implică și costuri pentru care Consiliul solicită o taxă de modificare a datelor înscrise în Tablou, diferită de cea de autorizare.

Activitatea Consiliului de Mediere a fost mult limitată în condițiile în care nu s-a aplicat art. 71 alin (3) din Legea medierii, care prevăd că *“pentru organizarea și funcționarea primului Consiliu de Mediere, în primul an de la începerea activității se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției, fondurile aferente următoarelor*

categorii de cheltuieli: a) cheltuielile de întreținere și funcționare și b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.” Practic, deși primul proiect de buget a fost transmis Ministerului Justiției de către Consiliul de Mediere încă din noiembrie 2006, nu au fost alocate fondurile necesare susținerii activității acestuia. Până la apariția primelor venituri din taxa de autorizare, în noiembrie 2007, membrii Consiliului de Mediere au susținut integral activitatea instituției, aceasta desfășurându-se fără secretariat tehnic, logistică, fonduri pentru transport, masă, cazare a membrilor etc.

Toată această activitate a Consiliului de Mediere s-a desfășurat și sub o presiune puternică a celor ce doresc să profeseze ca mediatori, în condițiile în care un prim efect al adoptării Legii nr. 192/2006 a fost acela că a blocat practic activitatea de mediere, ea devenind din acel moment o profesie reglementată, ce poate fi exercitată doar de persoanele autorizate ca mediatori.

Este de menționat rolul esențial al Consiliului de Mediere în a apăra interesele beneficiarilor serviciului de mediere și ale beneficiarilor serviciului de formare și specializare/perfecționare a mediatorilor.

În ceea ce privește colaborarea Consiliului de Mediere cu Ministerul Justiției, în afara unor întâlniri periodice, se prevede pentru viitor nominalizarea de către Ministrul Justiției a unei persoane care să țină permanent legătura cu Consiliul de Mediere (inițiativă asumată la nivel de ministru).

Din perspectiva membrilor Consiliului de Mediere, “medierea este o profesie liberală, pentru care nu există și nu pot fi predefinite tarife minimale sau maximale. În plus, reglementările Uniunii Europene ne împiedică să instituim reglementări în acest sens, pentru că am încălca principiul liberei concurențe. Consiliul de Mediere a fost invitat recent să participe la un grup de lucru care să identifice practici care diminuează libera concurență în dezvoltarea profesiei de mediator, iar unul din aspectele vizate este cel al tarifelor pentru servicii.”⁸

În condițiile în care mandatul membrilor Consiliului de Mediere este de doi ani, iar primul mandat a fost dedicat în principal elaborării cadrului normativ intern de funcționare a Consiliului, în prezent se analizează împreună cu reprezentanți ai Ministerului Justiției posibile soluții pentru stabilirea procedurilor de desemnare a membrilor în viitorul Consiliu de Mediere, conform prevederilor legale.

⁸ Chișu, Viorica Ana, *Mediatorii vor să scape instanțele de judecată de 15% din dosare*, “Capital”, Ediția nr. 11, 19 martie 2008

2.4. Propuneri de modificări legislative

Conform art. 20 alin. I) din Legea privind medierea și profesia de mediator, Consiliul de Mediere *“face propuneri pentru completarea sau, după caz, corelarea legislației privind medierea”*. Consiliul de Mediere a declarat public că și-a propus să contribuie activ la construcția unui cadru legal în care medierea și profesia de mediator să reprezinte nu doar o cerință a Uniunii Europene, ci și un act de normalitate care păstrează sintagma “stat de drept” în pas cu cerințele societății moderne.

Consiliul de Mediere a răspuns prompt invitației Ministerului Justiției și a formulat propuneri care vizează includerea medierii în prevederile codurilor de procedură civilă și penală aflate în dezbatere publică, considerat drept o ocazie ideală pentru a identifica și clarifica locul pe care instituția medierii îl poate ocupa în sistemul judiciar românesc.

Astfel, Consiliul de Mediere s-a implicat până în prezent în procesul de modificare a următoarele acte legislative cu impact asupra profesiei de mediator:

- proiect de modificare a Codului de Procedură Civilă;
- proiect de modificare a Codului de Procedură Penală;
- proiect de Cod de Procedură Administrativă.

Includerea medierii în Codul de Procedură Civilă vizează introducerea unor prevederi exprese la procedura aplicării medierii ca modalitate de soluționare amiabilă a disputelor pe parcursul desfășurării procesului civil.

Un subiect sensibil îl reprezintă introducerea procedurii obligatorii de soluționare pe cale amiabilă, ca procedură prealabilă apelării la instanța de judecată, cu impact direct în degrevarea instanțelor și în educarea și conștientizarea societății privind avantajele apelării la mediere. În acest sens, Ministerul Justiției a preluat propunerile Consiliului de Mediere, acestea având și susținerea Consiliului Superior al Magistraturii și Uniunii Naționale a Barourilor din România, proiectul urmând să fie dezbătut în Parlament.

În ceea ce privește propunerile din partea Consiliului de Mediere de completare a noului Cod de Procedură Penală, acestea se referă la următoarele aspecte: includerea mediatorului ca definiție în rândul experților, introducerea de

prevederi clare privind aplicarea medierii în cauze penale (preluate din Legea nr. 192/2006), precum și precizări suplimentare ajutătoare și introducerea terminologiei specifice rezolvării disputelor. Aceste propuneri sunt în dezbatere la nivelul Ministerului Justiției.

Proiectul privind Codul de Procedură Administrativă al României a fost în dezbatere publică până la finalul anului 2007 și urmează să fie înaintat Parlamentului spre legiferare. „Codul de procedură administrativă reprezintă cadrul normativ principal de desfășurare a activității administrației publice și are ca scop realizarea competenței autorităților publice cu respectarea interesului public și a drepturilor subiective/intereselor legitime ale persoanelor fizice sau juridice, precum și a regulilor statului de drept.”⁹

În acest proiect se face referire clară la mediere și la acordul de mediere (art. 79), în capitolul privind finalizarea procedurii administrative.

Consiliul de Mediere a pregătit propuneri către Parlamentul României de îmbunătățire a conținutului Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, pentru clarificarea mecanismelor de susținere financiară a activității de mediere. Pe de altă parte, ținând cont de faptul că ordonanța de urgență urmează să fie dezbătută în Parlament în sesiunea de toamnă 2008, există riscul ca, pe fondul cunoașterii reduse a problematicei medierii, textul ordonanței să sufere modificări care să nu încurajeze susținerea din fonduri publice a acestei alternative la instanță. De aceea, este necesară intensificarea activității de lobby la nivel parlamentar.

Trebuie menționate și potențiale riscuri în modificarea legislației actuale, pentru că “Sunt și alte instituții publice care lucrează la proiecte legislative și care văd în mediere o soluție pentru rezolvarea anumitor situații conflictuale, dar încă formulează neclar sau incomplet propuneri despre cum să se utilizeze medierea. Aceste formulări stângace uneori pot face mai mult rău decât bine în acest efort de promovare a medierii, mai ales dacă instituțiile respective nu se consultă nici cu mediatori, nici cu Consiliul de Mediere.”¹⁰

⁹ Proiect al Codului de procedură administrativă al României, art.1, varianta decembrie 2007, www.mira.gov.ro

¹⁰ Chișu, Viorica Ana, *Mediatorii vor să scape instanțele de judecată de 15% din dosare*, “Capital”, Ediția nr. 11, 19 martie 2008

2.5. Mediatorul

Succesul medierii este datorat, în cea mai mare parte, încrederii pe care părțile o acordă mediatorului.

Potrivit art. 7 al Legii nr. 192/2006, “poate fi mediator persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are capacitate deplină de exercițiu;
- b) are studii superioare;
- c) are o vechime în muncă de cel puțin 3 ani sau a absolvit un program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditat conform legii și avizat de Consiliul de Mediere;
- d) este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activități;
- e) se bucură de o bună reputație și nu a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;
- f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, cu excepția absolvenților de programe postuniversitare de nivel master în domeniu, acreditate conform legii și avizate de Consiliul de Mediere;
- g) a fost autorizată ca mediator, în condițiile prezentei legi”.

Medierea reprezintă o profesie deschisă unui grup foarte larg de persoane, iar mediatorul nu este un concurent al avocatului. Activitățile celor două profesii sunt complementare și cu o cerere potențială foarte mare pe piață. În mediere părțile pot fi asistate de avocați, dar părțile sunt cele care soluționează disputa și nu instanța de judecată.

Pregătirea mediatorului este multidisciplinară. Ea se bazează pe cunoștințe și abilități anterior dezvoltate, dar și pe unele complet noi, specifice medierii, la un nivel minim impus prin Standardul Ocupațional. A fi mediator este în primul rând o opțiune profesională care se bazează pe dorința de a contribui altfel la progresul societății. În acest sens, mediatorul este o persoană care este permanent orientată spre autodepășire și aflată într-un permanent proces de dezvoltare profesională. Codul etic și deontologic al mediatorului îl obligă chiar la acest lucru, iar Consiliul de Mediere se raliează tendinței internaționale de a obliga mediatorul să facă dovada pregătirii sale continue prin stabilirea unui număr minim de ore de formare anuale.

Cel care pășește în profesia de mediator intră într-o mare familie la nivel internațional. Este o familie foarte activă și dornică să dovedească faptul că cei care au pariat pe mediere nu au greșit. “Cel mai bun moment de intrare pe piață este cel în care sunt întrunite condițiile de interes pentru exercitarea profesiei. Avantajul principal pe care l-ar

putea avea primii mediatorii autorizați este nivelul de notorietate dobândit în urma desfășurării activităților de practică, pregătire, organizare și promovare a profesiei.” ¹¹

Departamentul de Soluționare a Conflictelor prin Metode Alternative al Centrului de Mediere și Securitate Comunitară Iași propunea, în documentul “Soluționarea conflictelor prin metode alternative. Organizare și funcționare”, elaborat înainte de apariția Legii nr. 192/2006, 5 nivele profesionale pentru membrii corpului mediatorilor profesioniști: mediator stagiar (nivel profesional 1), mediator practician (nivel profesional 2), mediator mentor/maestru (nivel profesional 3), mediator specialist (nivel profesional 4) și mediator trainer (nivel profesional 5).

În ceea ce privește deontologia mediatorului, d-na Anca Elisabeta Ciucă, președinte al Consiliului de Mediere, afirma: “Aș dori să precizez că în mediere impostura este foarte ușor și foarte repede identificată. Dacă atunci când alegi să devii mediator te orientezi doar și numai după potențialul câștig, vei fi scos din joc foarte repede. În conflict lucrăm cu oameni care își pun ultima lor speranță în mediere, acordă totală lor încredere mediatorului și reacționează foarte prompt atunci când sunt înșelați în așteptări. Răspunderea profesională este o realitate imediată, iar etica și deontologia profesională sunt extrem de importante.” ¹²

2.6. Furnizori de formare în domeniul medierii

În acest moment există deja șase organizații care au primit avizul Consiliului de Mediere de a derula cursuri de formare a mediatorilor. Acestea sunt:

- Fundația pentru Schimbări Democratice – București;
- Asociația Pro Medierea – București;
- Asociația „Centrul de Mediere Craiova”;
- Asociația pentru Dialog și Soluționare a Disputelor – Iași;
- Edumonde Mediation S.R.L. (organizație înființată în 2006 de Edumonde Mediation din Olanda) – București;
- Adsum S.R.L – Cluj-Napoca.

¹¹ Idem

¹² Idem

În prezent Consiliul de Mediere colaborează Consiliul Național de Formare Continuă a Adulților pentru a găsi cea mai adecvată formă autorizarea a cursurilor de formare a mediatorilor în conformitate cu legislația în vigoare în domeniul formării adulților, dar și cu tendințele la nivel european în domeniu.

Datorită caracterului preponderent bazat pe abilități specifice a profesiei de mediator, cerințele cu privire la cel care formează sunt aceleași și pentru facultățile care organizează cursuri de nivel master, fiind astfel nevoie ca facultățile să își regândească programele și să atragă cadre didactice cu experiență practică în mediere. Conform legislației în domeniul educației, programele master organizate de universități în România sunt definite ca specializări în cadrul pregătirii profesionale de bază și sunt acreditate conform unei legislații specifice. Pentru a permite acces în profesia de mediator, este nevoie ca orice program de nivel master din domeniul medierii, pe lângă acreditarea în sistemul de învățământ, să obțină și avizul din partea Consiliului de Mediere. Avizul este necesar deoarece medierea este o profesie distinctă, alta decât cea în care se organizează masteratul.

Programe de nivel master în care sunt incluse noțiuni despre mediere sunt organizate de facultăți din:

- București (Universitatea Titu Maiorescu, Facultatea de Drept București – „Medierea conflictelor în drept” și Universitatea Spiru Haret, Facultatea de Sociologie-Psihologie – „Analiza și gestionarea conflictelor în societățile în schimbare”);
- Cluj-Napoca (Centrul pentru Managementul Conflictelor, unitate specializată a Universității Babeș-Bolyai – „Managementul Crizelor și Conflictelor”);
- Iași (Universitatea „Petru Andrei”, Facultatea de Psihologie, Asistență Socială și Sociologie – „Medierea și negocierea conflictelor” și Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației – „Medierea conflictelor”);
- Ploiești (Universitatea de Petrol și Gaze).

Din informațiile pe care le deține Consiliul de Mediere, programele de nivel master derulate până în prezent sunt orientate spre un nivel pur teoretic și nu asigură dezvoltarea abilităților incluse în Standardul ocupațional al mediatorului. Acesta este motivul pentru care Consiliul de Mediere nu și-a asumat răspunderea validării pregătirii absolvenților unor programe de nivel master neavizate anterior de către Consiliu și, implicit includerea acestora în rândul mediatorilor autorizați.

3 Percepția părților interesate – raport de cercetare

3.1. Metodologie

Cercetarea a fost realizată în perioada 1 iunie – 15 iulie 2008, prin aplicarea de chestionare și interviuri și realizarea unui focus group cu părțile interesate, după cum urmează:

- pentru trimiterea chestionarelor nu au fost aplicate proceduri de eșantionare. Chestionarele auto-administrate au fost transmise prin e-mail către:
 - toți mediatorii autorizați activi sau inactivi înregistrați în Tabloul Mediatorilor din iunie 2008, cu adresele de poștă electronică disponibile (250 persoane);
 - judecătorii de municipii din toate județele țării (67 de instituții);
 - toate barourile de avocați la nivel județean cu adrese de poștă electronică disponibile (35 de instituții);
 - ONG-uri cu vocație în mediere și furnizori de instruire (9 organizații).

Au fost primite 52 de chestionare completate din partea mediatorilor autorizați, 5 de la instanțe judecătorești, 2 de la ONG-uri cu vocație în mediere, 1 de la barouri și 1 de la furnizori de instruire autorizați.

- au fost realizate 6 interviuri, fiecare cu o durată de aproximativ 30 de minute, cu reprezentanți ai Consiliului de Mediere (2 persoane, înainte și după întâlnirea reprezentanților Consiliului de Mediere cu Ministrul Justiției), Centrului de Mediere Craiova (1 persoană), Curtea de Apel București (1 persoană), Ministerul Internelor și Reformei Administrative (1 persoană) și Consiliul Superior al Magistraturii (1 persoană);
- focus group-ul a reunit șase persoane, dintre care: 2 mediatori autorizați, 1 judecător la Curtea de Apel București, 2 reprezentanți din partea ONG-urilor cu vocație în mediere, 1 reprezentant al Consiliului de Mediere.

Datele colectate astfel au fost analizate și utilizate după cum urmează:

- răspunsurile la chestionar primite din partea mediatorilor au fost centralizate și analizate cantitativ și calitativ, rezultatele cercetării fiind prezentate mai jos;
- răspunsurile la chestionar oferite de reprezentanții instanțelor judecătorești sunt prezentate separat, la fiecare dintre sub-sectiunile cercetării;

- opiniile exprimate la interviuri și focus group, împreună cu rezultatele interpretării chestionarelor (inclusiv interpretarea calitativă a celor 7 primite de la furnizori de instruire, barouri și judecătoria) au fost utilizate pentru redactarea capitolelor IV – Analiza SWOT, VII – Direcții strategice, VIII – Obiective strategice, IX – Potențiale surse de finanțare și X – Plan de acțiune pentru promovarea profesiei de mediator în România.

3.2. Rezultatele cercetării prin chestionare

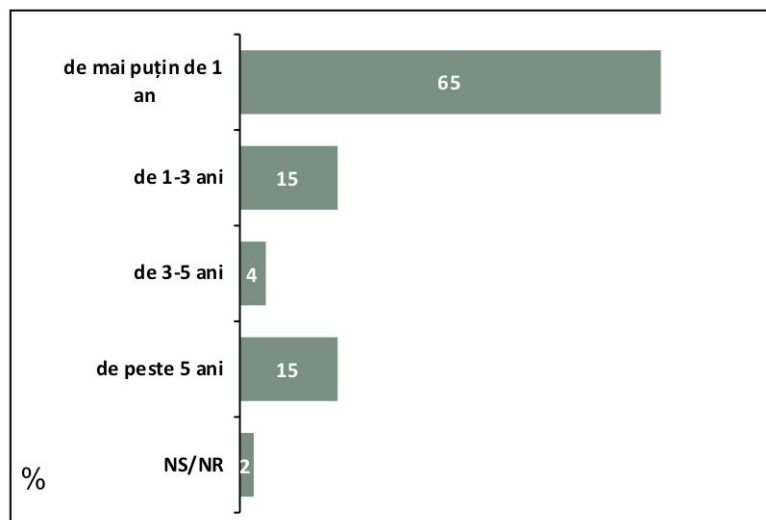
Scopul cercetării opiniilor mediatorilor și ale celorlalți factori interesați a fost unul exploratoriu, în scopul configurării direcțiilor viitoare de acțiune pentru îmbunătățirea premiselor de exercitare a acestei profesii în România.

Eșantionul luat în calcul pentru evaluarea cantitativă a fost de 54 de chestionare completate de mediatori și ONG-uri cu vocație în mediere. Pentru cele șapte chestionare transmise de instanțe, barouri și furnizori de instruire s-a realizat o evaluare calitativă.

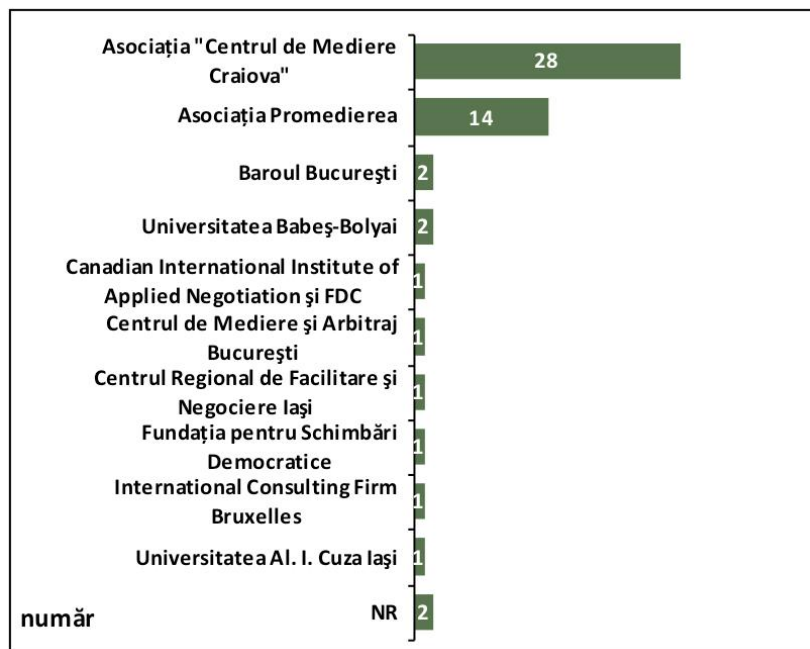
Rezultatele prezentate în acest material nu sunt reprezentative pentru întreaga populație de referință. Cifrele care însoțesc graficele prezentate în acest material reprezintă fie procente, fie frecvențe brute (număr de cazuri). Diferențele până la 100%, acolo unde aceste diferențe există și nu este făcută nici o altă mențiune, reprezintă non-răspunsuri.

a. Pregătirea în domeniul medierii

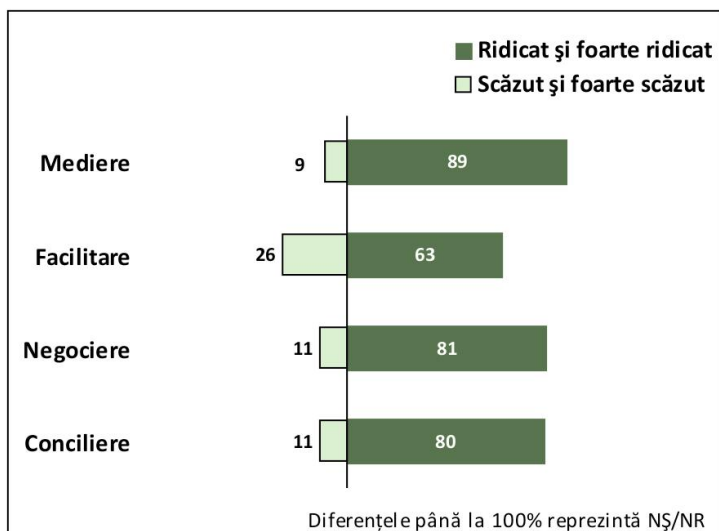
Activitățile în domeniul medierii în România au început, pentru majoritatea cazurilor respondenților, de mai puțin de 1 an. Cei care au răspuns că lucrează în domeniu de peste 3 ani și-au început activitatea înainte de apariția cadrului legislativ care reglementează acest domeniu în România. Una dintre posibilele teme de cercetare viitoare ar fi, în special pentru acest ultim grup țintă, care a fost impactul legislației asupra desfășurării acestor activități.

Graficul 1: Care este perioada de timp de când desfășurați activități în domeniul medierii?

Grafic 2. Care este furnizorul de instruire în domeniul medierii la care v-ați format?

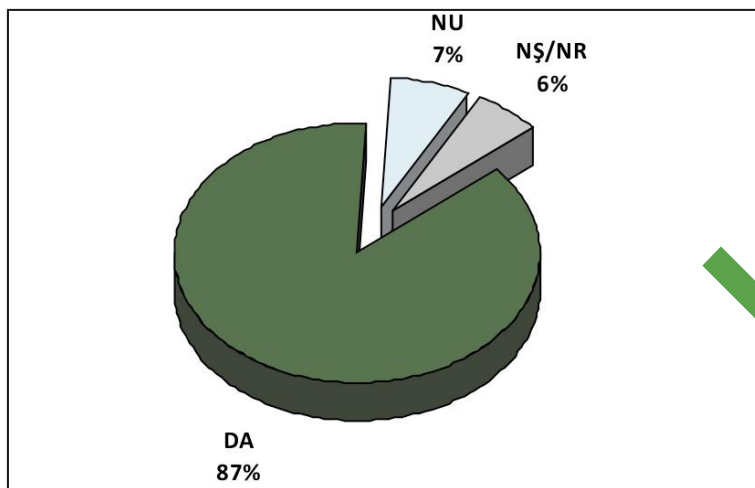
În privința distribuției geografice a instruirii în domeniul medierii, din sondajul realizat în rândul mediatorilor rezultă că Asociația Centrul de Mediere Craiova deține primul loc în "topul" furnizorilor de instruire. Aceeași Asociație este și cel mai cunoscut furnizor de instruire în domeniu (întrebarea "Ce furnizori de mediere cunoașteți în România - vă rugăm să menționați principalii 3 astfel de furnizori?").

În același timp trebuie menționat faptul că rata de non-răspuns pentru această întrebare este destul de înaltă.

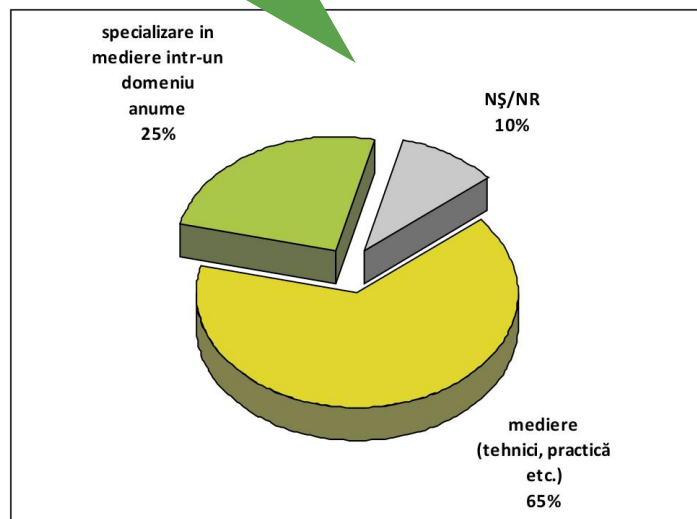
În ceea ce privește reprezentanții judecătoriilor, doi din cinci respondenți nu cunosc furnizori de mediere, iar ceilalți trei au menționat mediatorii autorizați conform legii nr. 192/2006, Asociația Promedierea, Asociația Centrul de Mediere Craiova, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Centrul de Mediere Tulcea și Asociația pentru Dialog și Soluționarea Disputelor, ca furnizori de mediere.

Grafic 3. Cum considerați că este nivelul dvs. actual de instruire în domeniul următoarelor metode alternative de rezolvare a disputelor?

Comparativ cu item-ul precedent, aprecierea în privința nivelului de instruire este ridicată și foarte ridicată, pentru toate metodele de soluționare a disputelor: mediere, facilitare, negociere și conciliere. Cu toate acestea, cei mai mulți dintre respondenți simt nevoia de mai multă instruire pentru a-și îmbunătăți prestația ca mediator.

Grafic 4. Considerați că aveți nevoie de mai multă instruire pentru a vă îmbunătăți prestația ca mediator?

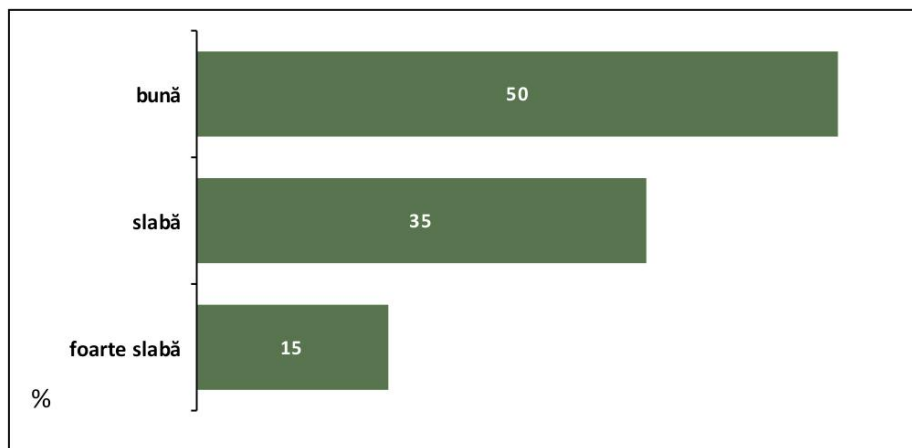

Grafic 5. Dacă da, în ce domenii credeți că este important să continuați instruirea?

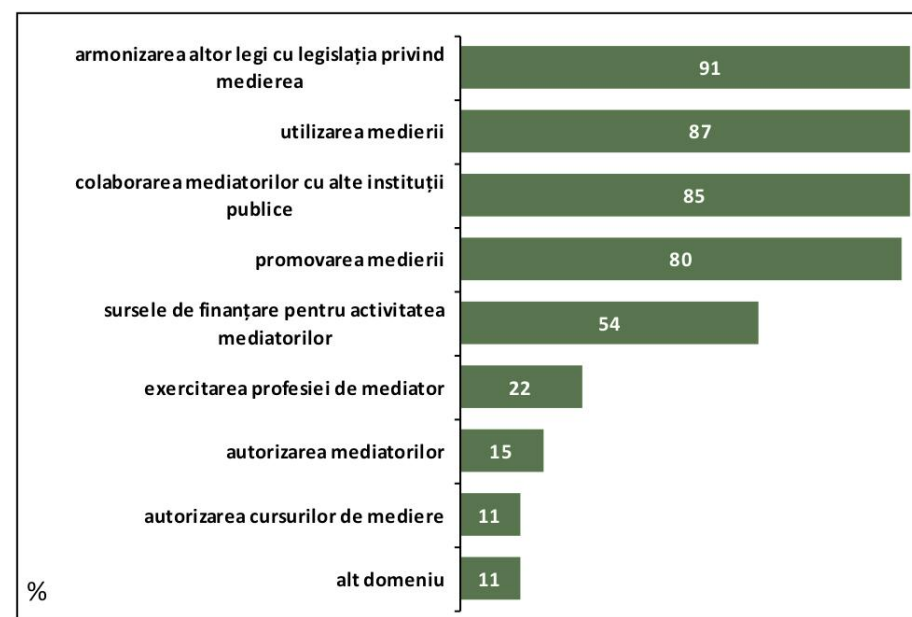
b. Legislație și proceduri în domeniul medierii

Opiniile respondenților asupra legislației sunt împărțite, jumătate dintre aceștia considerând că actuala legislație este bună, în timp ce 45% dintre ei cred, cu referire la aceeași legislație, că este slabă și foarte slabă. Pe lângă armonizarea legislației privind medierea cu alte legi în domeniu, respondenții percep unele probleme care sunt legate mai degrabă de practici, ca de exemplu: utilizarea medierii, colaborarea mediatorilor cu alte instituții publice, promovarea medierii, sursele de finanțare pentru activitatea mediatorilor, exercitarea profesiei de mediator, autorizarea mediatorilor precum și autorizarea cursurilor de mediere. Consistent cu aceste rezultate, în aprecierea eficienței funcționării actuale a Consiliului de Mediere, un scor slab a fost înregistrat în privința completării/corelării legislației privind medierea.

Răspunsurile din partea judecătorilor sunt împărțite în ceea ce privește calitatea legislației privind medierea (trei dintre acestea susțin că legislația este bună, iar 2 că aceasta este de slabă calitate).

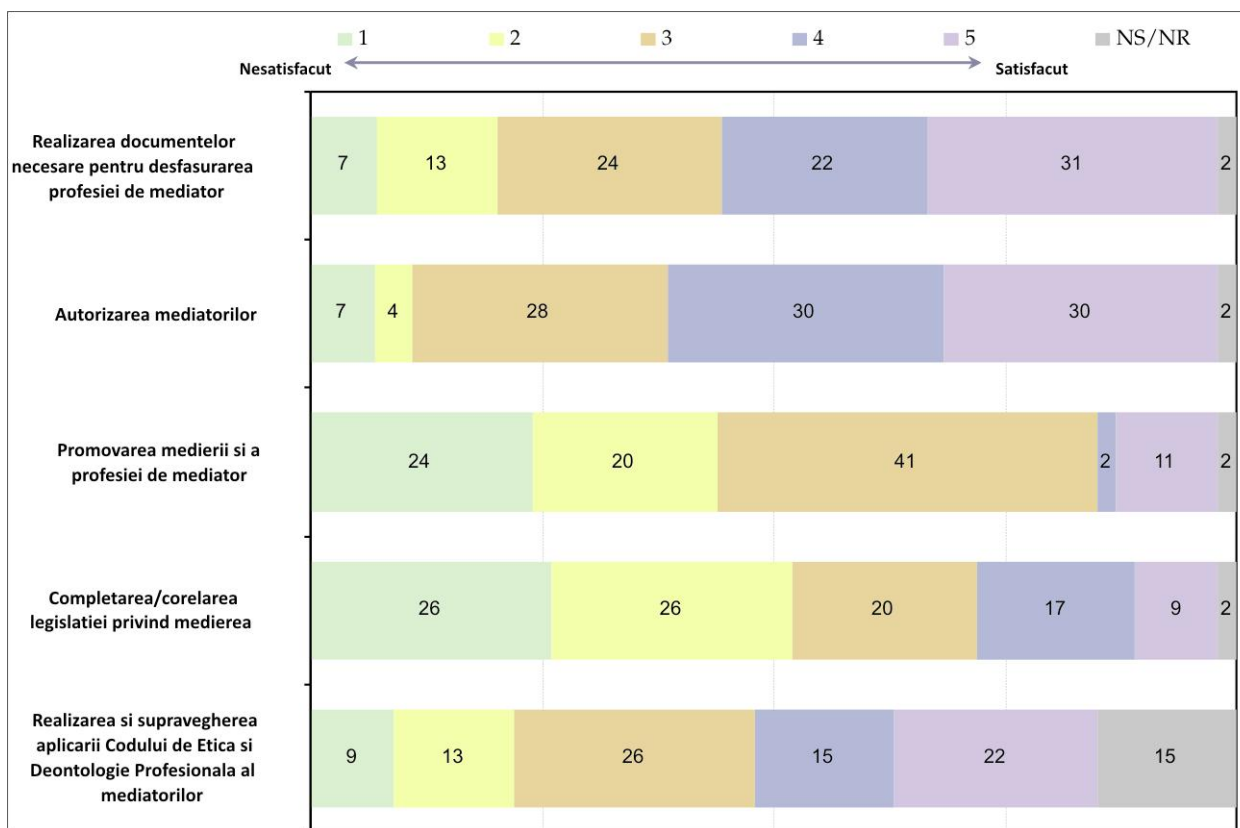

Grafic 6. Cum considerați că este legislația actuală în domeniul medierii?

Grafic 7. În care din următoarele domenii considerați că legislația ar trebui să fie îmbunătățită?

Pe de altă parte, patru răspunsuri menționează necesitatea îmbunătățirii legislației, în domenii identificate ca prioritare și de către mediatori: promovarea medierii (4 răspunsuri), utilizarea medierii (3 răspunsuri), colaborarea mediatorilor cu alte instituții/organisme publice (3 răspunsuri) și armonizarea altor legi cu legislația privind medierea (3 răspunsuri). Alte domenii care necesită îmbunătățire sunt autorizarea mediatorilor și a cursurilor de mediere și sursele de finanțare pentru activitatea mediatorilor (câte un răspuns).

Grafic 8. Pe o scală de la 1 la 5 (unde 1 – nesatisfăcut și 5 – satisfăcut), cât de satisfăcut sunteți de activitatea Consiliului de Mediere în următoarele domenii?

Pe baza activității actuale a Consiliului de Mediere, respondenții din rândul mediatorilor s-au declarat ca fiind satisfăcuți și foarte satisfăcuți de activitatea acestui organism, cu precădere în domeniul realizării documentelor necesare pentru desfășurarea profesiei de mediator, dar și în privința autorizării mediatorilor. Un procent mai scăzut

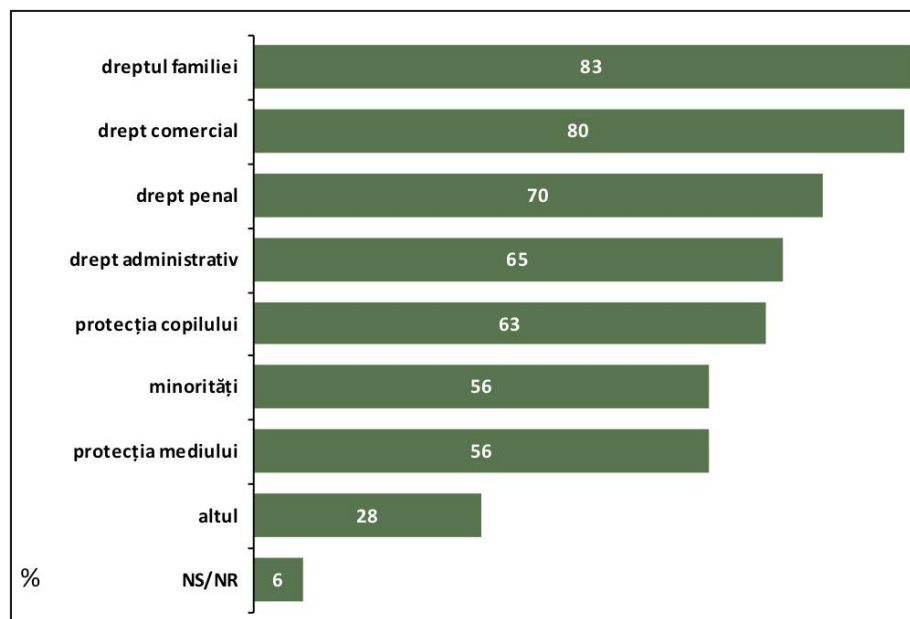
de satisfacție s-a înregistrat în domeniul realizării și supravegherii aplicării Codului de Etică și Deontologie Profesională al mediatorilor. Cele mai slabe scoruri în această privință corespund domeniilor promovării medierii și a profesiei de mediator, dar și în ceea ce privește completarea/corelarea legislației privind medierea.

Activitățile considerate ca fiind prioritare pentru Consiliul de Mediere sunt următoarele:

- Promovarea activităților și profesiei de mediator;
- Armonizarea legislației privind medierea cu legislația conexă;
- Promovarea medierii ca procedură judiciară preliminară;
- Dezvoltarea metodologiei de specializare a mediatorilor;
- Dezvoltarea standardului ocupațional al profesiei de mediator;
- Organizarea și editarea de publicații de specialitate, etc.

Și reprezentanții judecătoriilor consideră că principala activitatea a Consiliului de Mediere ar fi aceea de promovare a profesiei și a medierii ca procedură. Pe de altă parte, acești respondenți consideră că CM ar trebui să aibă un rol important în instruirea mediatorilor, în supravegherea respectării standardelor în domeniu și în adoptarea unui cod de conduită a mediatorilor. Nu în ultimul rând, s-a menționat rolul Consiliului în introducerea medierii în relația cu sistemul judiciar și în colaborarea cu alte instituții publice.

În privința domeniilor legislative concrete care trebuie îmbunătățite privind medierea, acestea sunt reprezentate de dreptul familiei, dreptul comercial și dreptul penal. Rolul principal al Ministerului Justiției este perceput predominant ca având legătură cu armonizarea altor legi cu legislația privind medierea.

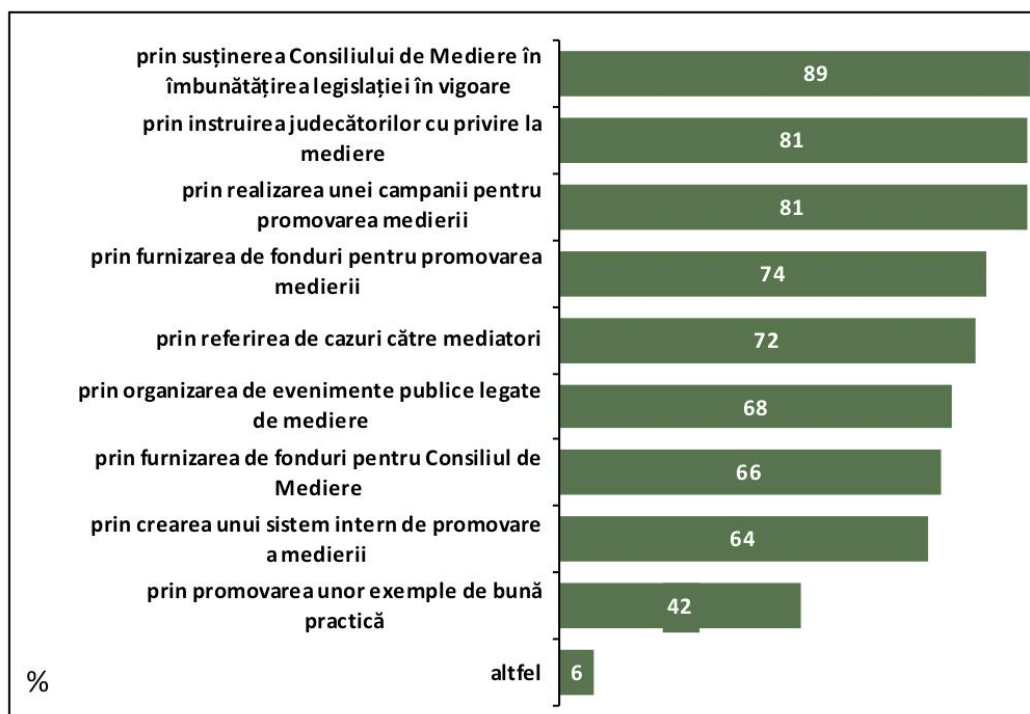

Grafic 9. În ce domenii credeți că este nevoie ca legislația/ procedurile să fie armonizate cu legea medierii? (răspunsuri multiple)

Cele mai frecvente trei răspunsuri privind domeniile în care legislația ar trebui îmbunătățită se regăsesc în aceeași măsură între opțiunile judecătorilor: dreptul comercial și dreptul familiei (5 răspunsuri), protecția copilului (4 răspunsuri) și dreptul penal (3 răspunsuri). Au mai fost menționate și dreptul administrativ și domeniile protecția mediului și minorități (câte un răspuns).

Aceste opinii sunt corelate cu domeniile în care judecătorii consideră că medierea ar putea sprijini activitatea instanțelor, anume în special cauzele de drept comercial (5 răspunsuri), al familiei (5 răspunsuri) și penal (3 răspunsuri). Acest sprijin se poate manifesta și în cazurile privind protecția mediului, protecția copilului și minoritățile (câte două răspunsuri) și în domeniul dreptului administrativ și al protecției consumatorilor (câte un răspuns).

Mediatorii acordă un rol important Ministerului Justiției în susținerea medierii. Răspunsurile cele mai frecvente vizează susținerea CM în îmbunătățirea legislației în vigoare, instruirea judecătorilor cu privire la mediere, realizarea unei campanii pentru promovarea medierii. De asemenea, frecvența răspunsurilor afirmative este ridicată și în ceea ce privește implicarea Ministerului în furnizarea de fonduri pentru promovarea medierii și pentru funcționarea CM, în referirea cazurilor către mediatori, în organizarea de evenimente publice și în crearea unui sistem intern de promovare a medierii.

Grafic 10. Cum considerați că ar putea susține Ministerul Justiției dezvoltarea medierii în România? (mai multe răspunsuri posibile)

Răspunsurile din partea reprezentanților judecătoriilor optează în primul rând pentru susținerea oferită de MJ în crearea unui sistem intern de promovare a medierii, în realizarea unei campanii pentru promovarea medierii, în instruirea judecătorilor și în susținerea Consiliului de Mediere în îmbunătățirea legislației în vigoare.

Toți respondenții reprezentând judecătoriile au menționat că în acest moment relația dintre judecători și mediatori este inexistentă. Principalele probleme identificate de reprezentanții judecătoriilor, care ar putea împiedica utilizarea medierii și afecta relația dintre mediatori și judecători, sunt:

- lipsa promovării și cunoașterii medierii (de către public și judecători);
- lipsa armonizării legislației cu cea privind medierea;
- pregătirea profesională precară a mediatorilor;
- informarea redusă a cetățenilor referitor la mediere și încrederea redusă în această metodă de soluționare a conflictelor;
- lipsa caracterului obligatoriu al medierii în unele tipuri de cauze;
- lipsa fondurilor pentru derularea activității de mediere, sărăcia populației și posibilitatea ca taxele pentru serviciile de mediere să fie mai mari decât cheltuielile de judecată.

Respondenții mediatori au identificat și alte câteva probleme/soluții care ar trebui să fie abordate pentru îmbunătățirea aplicării medierii:

- clarificarea statutului Consiliului de Mediere (CM) și a modului de desemnare a membrilor;
- CM să fie organism cu autoritate de reglementare a aplicării medierii în relație cu sistemul judiciar;
- încurajarea unității și colaborării dintre asociațiile profesionale ale mediatorilor (s-a propus inclusiv unificarea acestora);
- sunt necesare condiții mai dure de acces în profesie, obligativitatea pentru mediatori de a urma cursuri anuale, organizarea de schimburi de experiență și încurajarea colaborării prin utilizarea co-medierii;
- introducerea prevederilor referitoare la mediere în Codurile de Procedură Civilă și Penală, în Codul Fiscal, în Codul Comercial, în Codul de Procedură Administrativă și în legislația privind asistența juridică din oficiu (în special cu sprijinul Ministerului Justiției și al Guvernului);
- magistrații sunt reticenți în ceea ce privește medierea – caracterul facultativ al medierii și forța juridică a acor-
dului creează pentru magistrați imaginea unei forme fără fond, inaplicabilă până nu capătă caracter obligatoriu.

Astfel, foarte puțini judecători recomandă medierea. Apelarea la mediere ar trebui să fie obligatorie înaintea inițierii unui proces în instanță, în domeniile: dreptul familiei, comercial, bancar, civil, administrativ;

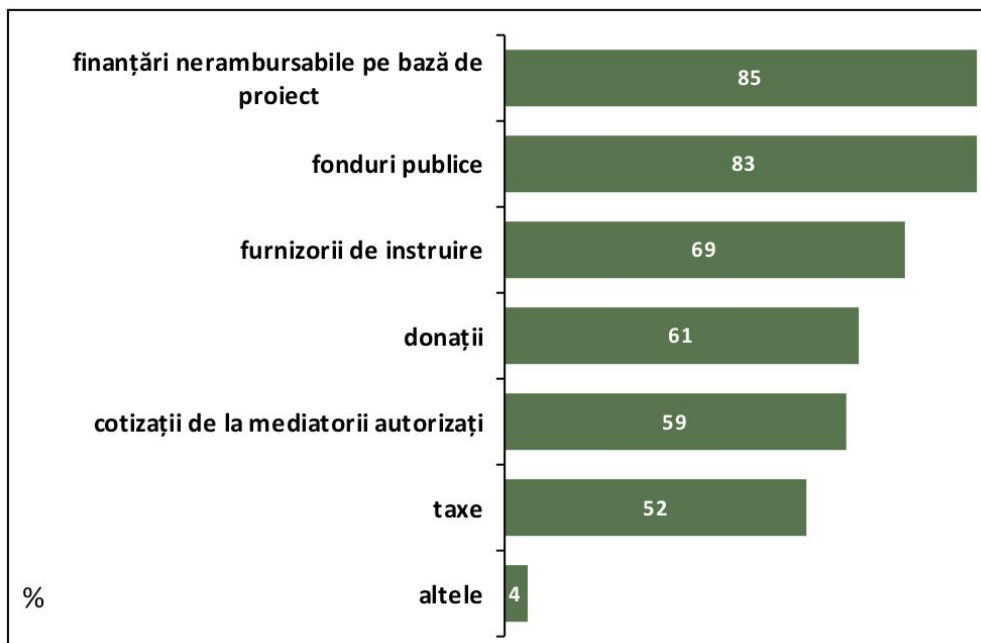
- medierea nu este cunoscută în rândul justițiabililor, judecătorilor și organelor administrative. Guvernul și Ministerul Justiției ar trebui să contribuie la furnizarea de fonduri publice pentru promovare; promovarea ar trebui să se realizeze la nivel național, prin mass-media audio-vizuală.

c. Finanțarea în domeniul medierii

Finanțarea principalului organism de reglementare în domeniul medierii este privită de respondenți ca fiind împărțită, aproximativ în mod egal, între finanțări nerambursabile pe bază de proiect și fonduri publice. Alături de aceste surse de venit, participanții în cadrul anchetei au mai menționat fondurile provenite de la furnizorii de instruire, donațiile, cotizațiile de la mediatorii autorizați și taxe.

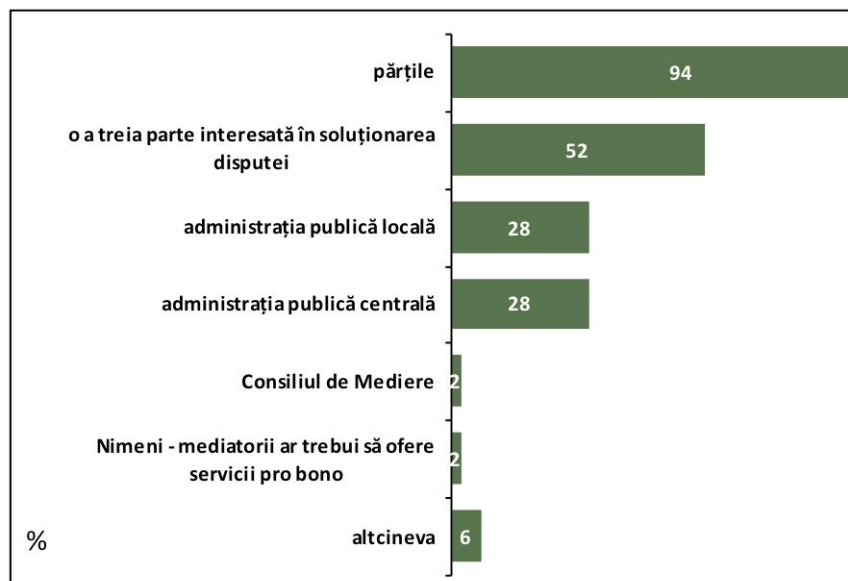
Spre deosebire de mediatorii, reprezentanții judecătoriilor consideră că principalele surse de venit ale Consiliului ar trebui să fie taxele

și cotizațiile (acestea din urmă indică faptul că respondenții asociază în mare măsură Consiliul cu un organism de reprezentare a mediatorilor). Finanțările nerambursabile și donațiile au fost identificate numai de către doi dintre respondenți ca potențiale surse de venit, în timp ce numai unul dintre ei a considerat că acestea pot proveni din fonduri publice.

Grafic 11. Care considerați că ar putea fi sursele de venit ale Consiliului de Mediere? (răspunsuri multiple)

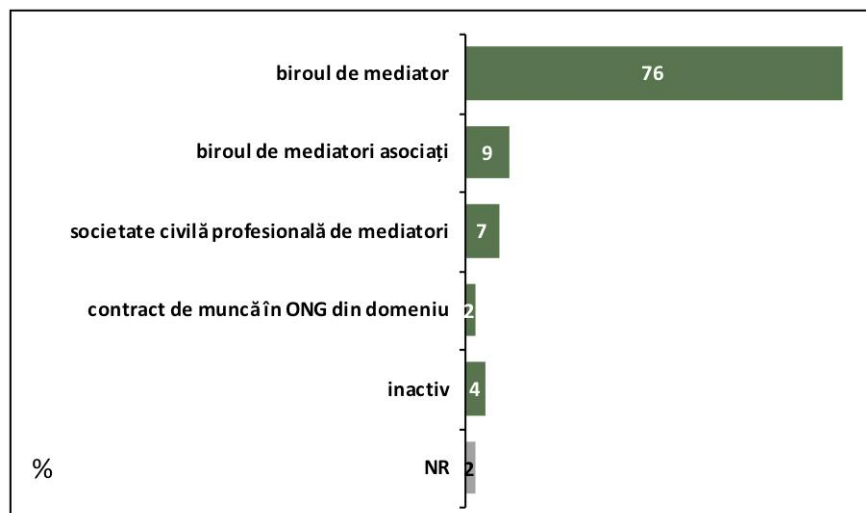
În finanțarea propriilor servicii de mediere, majoritatea respondenților consideră că soluția ar fi ca fiecare parte implicată să își plătească serviciul contractat. Practicile concrete arată că, în puținele cazuri în care au fost oferite servicii de mediere plătite, acestea au fost achitate de fiecare parte în mod egal, numai de una dintre părți, de o a treia parte ca finanțator al unui proiect sau de o a treia parte interesată în soluționarea disputelor. Ca și în cazul mediatorilor, reprezentanții judecătoriilor consideră că părțile ar trebui să fie acelea care achită serviciile de mediere (4 răspunsuri).

Grafic 12. Cine credeți că ar trebui să plătească serviciile furnizate de mediatorii? (răspunsuri multiple)

d. Practica în domeniul medierii

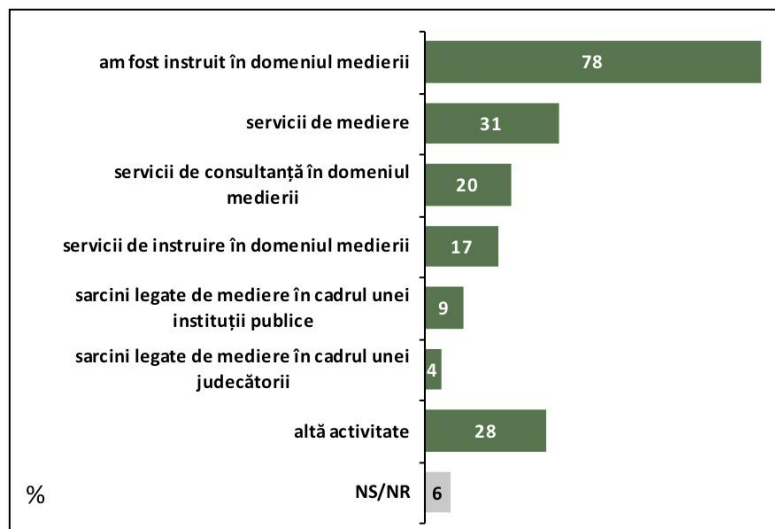
Ca formă de exercitare a profesiei, cei mai mulți dintre respondenți au identificat biroul de mediator ca principala formă legală de organizare pentru exercitarea propriei profesii.

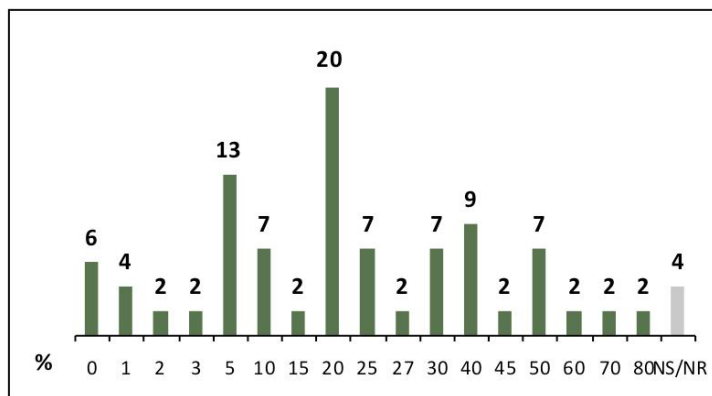
Grafic 13. Care este forma de exercitare a profesiei dvs.?

Grupul țintă al respondenților acestei anchete se concentrează pe un grup de subiecți care au derulat până în prezent activități mai degrabă pasive în domeniul medierii, de tipul “am fost instruit în domeniul medierii”. Servicii particularizate de mediere au realizat până în momentul actual aproximativ o treime dintre respondenți, cărora li se adaugă servicii de consultanță și instruire în domeniul medierii, alături de sarcini legate de mediere în cadrul unei instituții publice, inclusiv sarcini legate de mediere în cadrul unei judecătoriai.

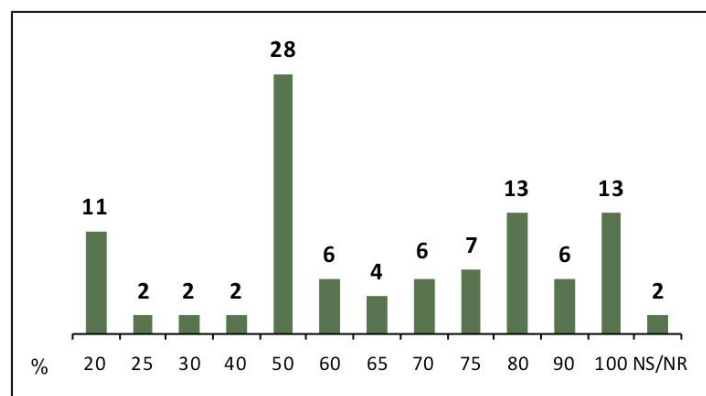
Numai unul dintre cei cinci respondenți reprezentând judecătoriile a avut activități anterioare legate de mediere, anume a fost instruit în domeniul medierii, a furnizat astfel de servicii și a avut sarcini legate de mediere într-o instituție publică.

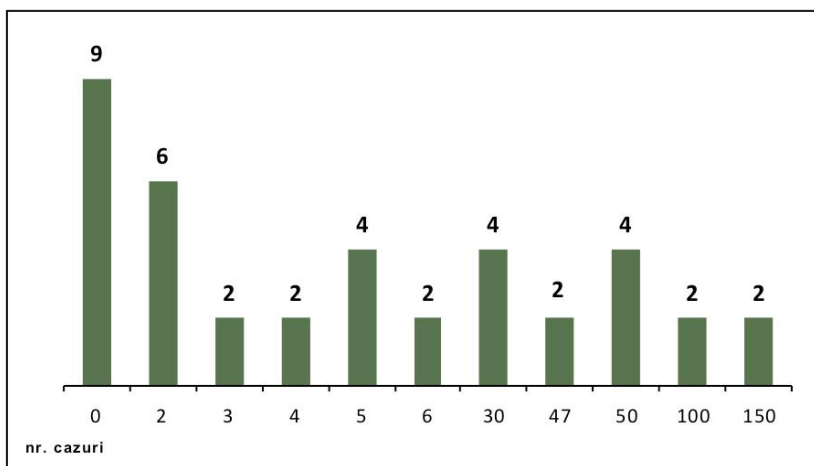
Gravic 14. Ce tip de activitate ați desfășurat până acum în domeniul medierii? (răspunsuri multiple)

Gravic 15. Ce procent din timpul alocat activității dumneavoastră profesionale este ocupat cu problematica medierii actualmente?

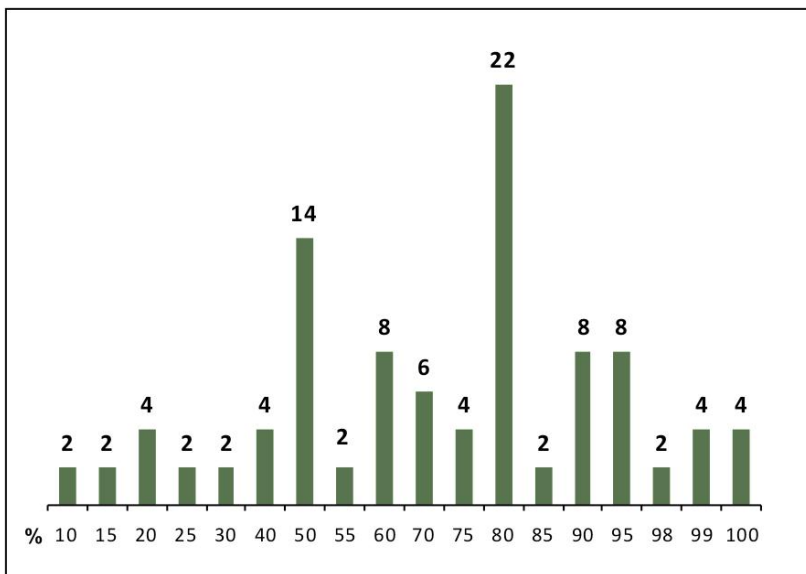

Gravic 16. Ce procent din timpul alocat activității dumneavoastră profesionale estimați că va fi ocupat cu problematica medierii peste 3 ani?

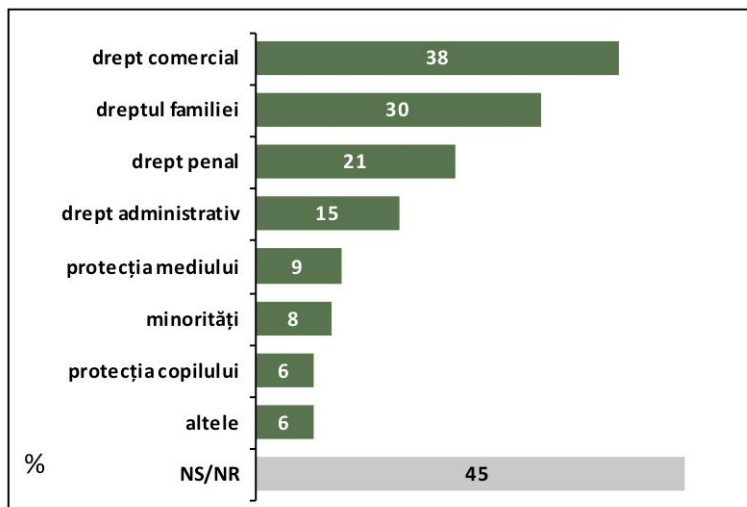
Grafic 17. Dacă ați oferit servicii de mediere, în câte cazuri v-ați implicat ca mediator?

Actualul nivel relativ scăzut al serviciilor prestate în domeniul medierii este reflectat și de procentul mic de timp alocat acestor servicii, dar și de numărul relativ mic al cazurilor în care au fost implicați respondenții acestei anchete. Este totuși important de menționat faptul că majoritatea respondenților prevăd mai degrabă un viitor optimist al serviciilor de mediere, înregistrându-se, în cele mai multe cazuri, o creștere de la 20% la 50% în timpul alocat acestor servicii de mediere.

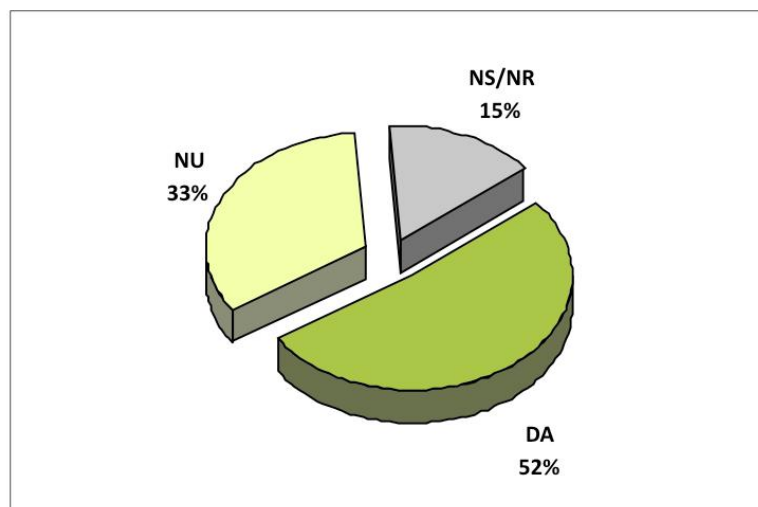
Grafic 18. Dacă aveți și alte activități profesionale în afară de mediere, care sunt acestea și ce procent din timpul alocat activității profesionale îl ocupă în prezent?

Alături de activitățile de mediere, 88% dintre mediatorii chestionați desfășoară și alte activități profesionale: activități juridice, expertiză contabilă, învățământ, presă, protecția mediului, resurse umane, medicină, etc. Majoritatea subiecților au declarat că au alte activități profesionale, în domeniul juridic.

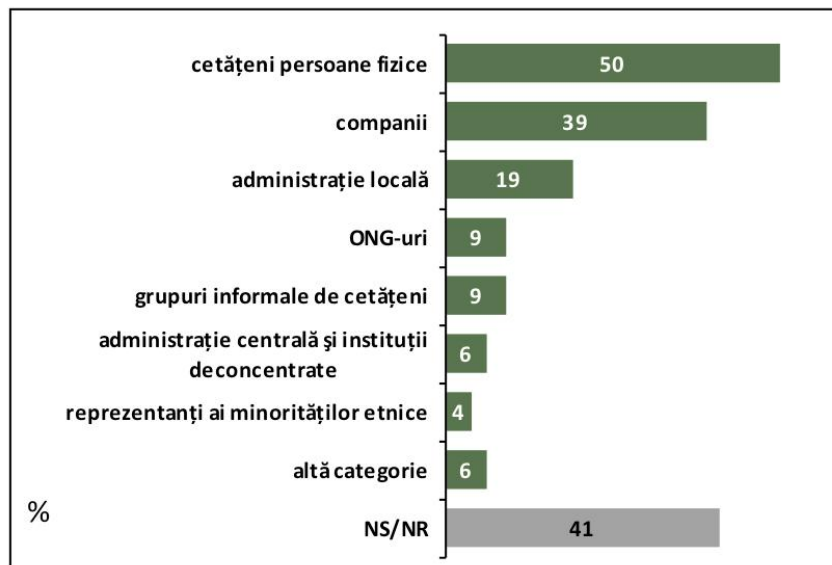

Grafic 19. Menționați maxim trei domenii prioritare în care se pot încadra cazurile în care v-ați implicat ca mediator?

Domeniile particulare în care au lucrat mediatorii participanți în cadrul acestei anchete au rezonanță și în cadrul legislativ care necesită îmbunătățiri în domeniul medierii.

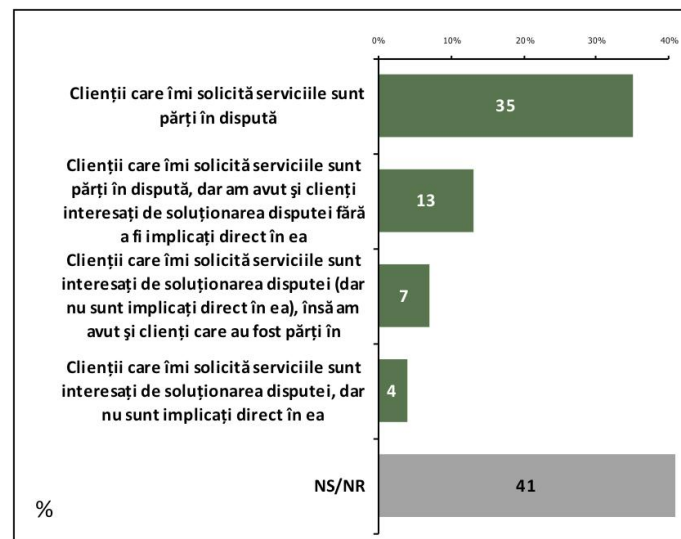
Grafic 20. Considerați că, în calitate de mediator, aveți un anumit domeniu de expertiză?

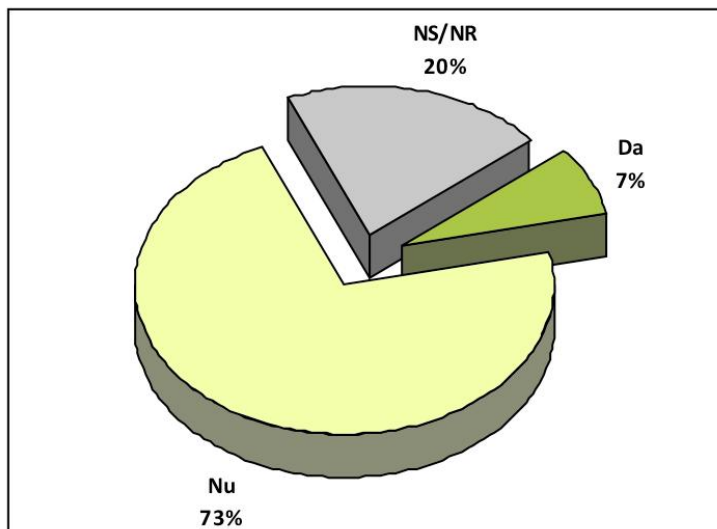

Grafic 21. Din care dintre următoarele categorii provin clienții dumneavoastră? (răspunsuri multiple)

Majoritatea clienților beneficiari de servicii de mediere provin din rândul cetățenilor persoane fizice, categorie urmată de companii și administrație locală. Pe ultimele locuri ale “topului” clienților serviciilor de mediere se situează ONG-urile, grupurile informale de cetățeni, administrația centrală și instituții deconcentrate, precum și reprezentanți ai minorităților etnice. Majoritatea clienților care solicită serviciile de mediere sunt părți în dispută.

Grafic 22. Care dintre următoarele afirmații se potrivește cel mai frecvent profilului celor care vă solicită serviciile în calitate de mediator?

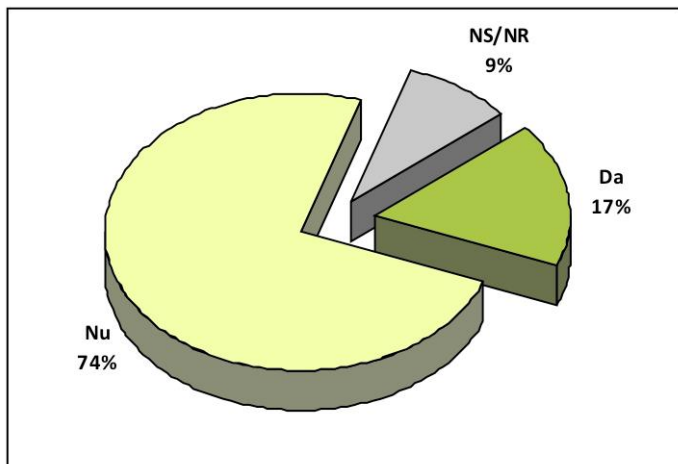

Grafic 23. Până în acest moment ați oferit servicii de mediere plătite?

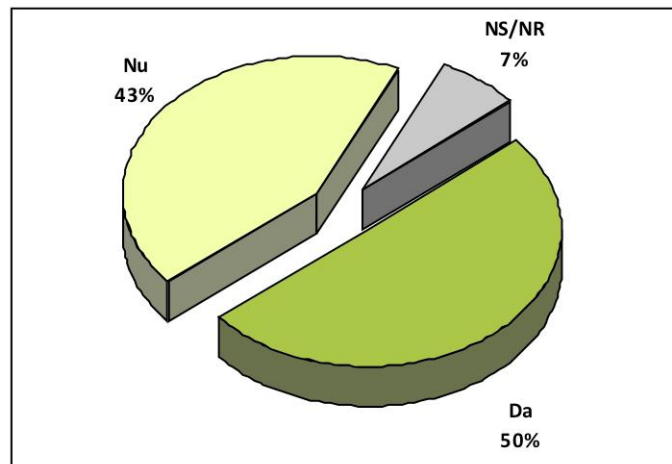
În cazul în care ați oferit servicii de mediere plătite, de cine au fost plătite?

de fiecare parte în mod egal	2
numai de una dintre părți	3
de o a treia parte ca finanțator al unui proiect	1
de o a treia parte interesată în soluționarea disputelor	1

Majoritatea celor care au furnizat servicii de mediere până în acest moment nu au solicitat plata acestora.

Grafic 24. Ați colaborat vreodată cu mediatori din afara României?

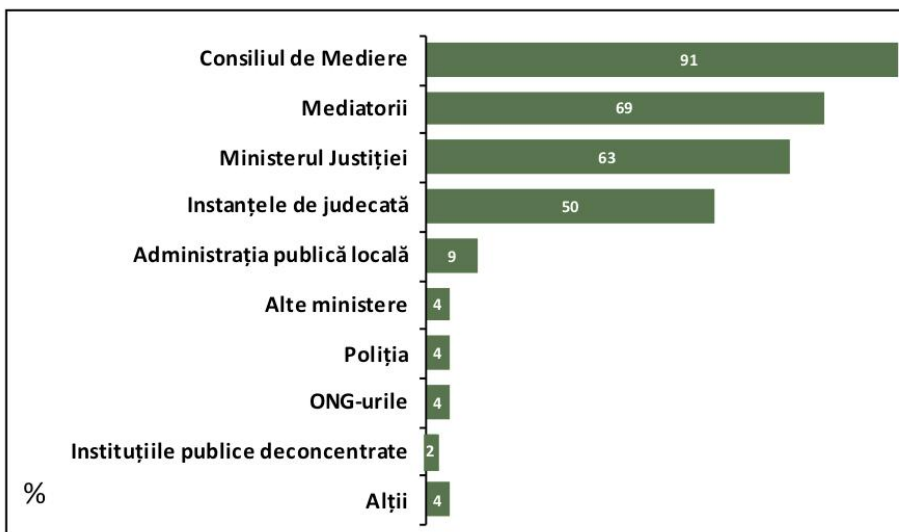
Grafic 25. Faceți parte dintr-o asociație profesională în domeniul medierii?

Colaborarea cu mediatori din alte țări este slab reprezentată – aproximativ trei sferturi dintre respondenți nu au colaborat cu mediatori din afara României. În același timp însă, jumătate dintre respondenți fac parte dintr-o asociație profesională. Cu referire la nivelul asociativ, este posibil ca îmbunătățirea colaborării externe cu alți mediatori să fie realizată și prin protocoale de colaborare la nivel de asociații profesionale din România și străinătate, nu doar la nivel de contacte individuale.

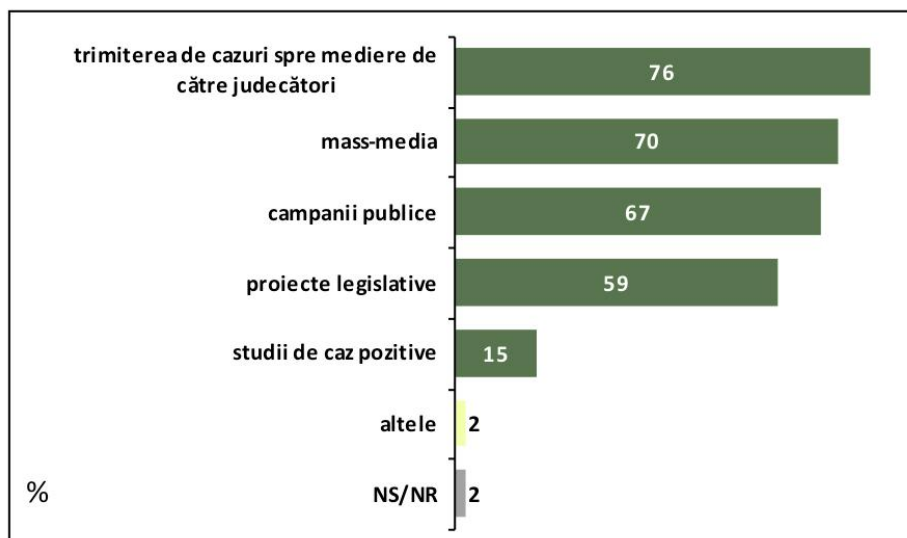
e. Dezvoltarea și promovarea medierii

Din răspunsurile subiecților mediatori se poate observa percepția asupra unei legături strânse între viitorul medierii în România și diferite instituții publice cum ar fi: Consiliul de Mediere (organism de interes public), Ministerul Justiției, instanțele de judecată, etc. De asemenea, reprezentanții judecătoriilor plasează Ministerul Justiției și Consiliul de Mediere în fruntea listei principalilor promotori ai medierii, acestea fiind urmate de mediatori și organizațiile neguvernamentale. Aceeași percepție asupra localizării externe (în sensul de în afara puterii de acțiune individuală a respondentului) a soluțiilor legate de activitățile de mediere se regăsește și în legătură cu finanțarea acțiunilor de promovare a medierii în România – cei mai mulți dintre respondenții mediatori au identificat fondurile publice (bugetul de stat sau bugetele locale) ca principală sursă de finanțare a acestor acțiuni, pe când majoritatea respondenților din partea judecătoriilor au menționat Consiliul de Mediere și mediatorii ca principale surse de fonduri. Totuși, în privința promovării medierii în România, un rol important ar trebui să aparțină și mediatorilor – fie prin acțiuni individuale, fie prin acțiuni colective ale asociațiilor și organizațiilor profesionale care să le reprezinte interesele. Îmbunătățirea gradului scăzut de cunoaștere a profesiei de mediator în rândul populației nu poate fi un obiectiv asumat în întregime de Consiliul de Mediere, deși opiniile celor mai mulți dintre respondenți au identificat această instituție ca având un rol predominant în promovarea profesiei în România. Acțiunile slabe de promovare din partea asociațiilor profesionale se regăsesc și în răspunsurile la întrebările fără variante precodificate de răspuns ale subiecților, în privința condițiilor și barierelor de dezvoltare ale acestei profesii în România.

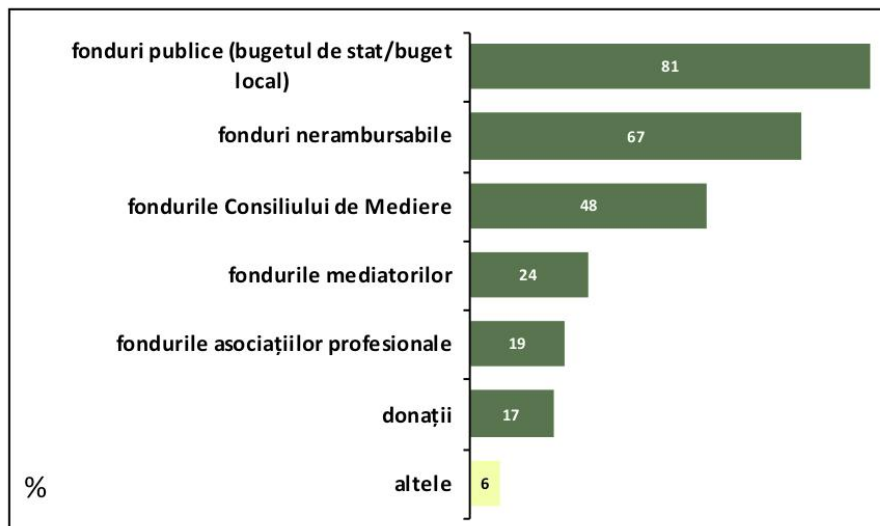
Nuanțând modul în care ar trebui promovată medierea, cercetarea a inclus și întrebări privind mijloacele concrete prin care se poate acționa în această direcție. Trimiterea de cazuri spre mediere de către judecători pare a fi modalitatea cea mai frecvent menționată de către respondenții mediatori. Ea este urmată de promovarea în mass-media și de campaniile publice care, pe de altă parte, se află pe primul loc între opțiunile reprezentanților judecătoriilor. Așadar, unul dintre grupurile țintă ale campaniilor de promovare a acestei profesii este reprezentant de instanțele de judecată, alături, bineînțeles, de populație.

Grafic 26. Cine considerați că ar trebui să fie principalii promotori ai medierii în România? (maxim 3 răspunsuri posibile)

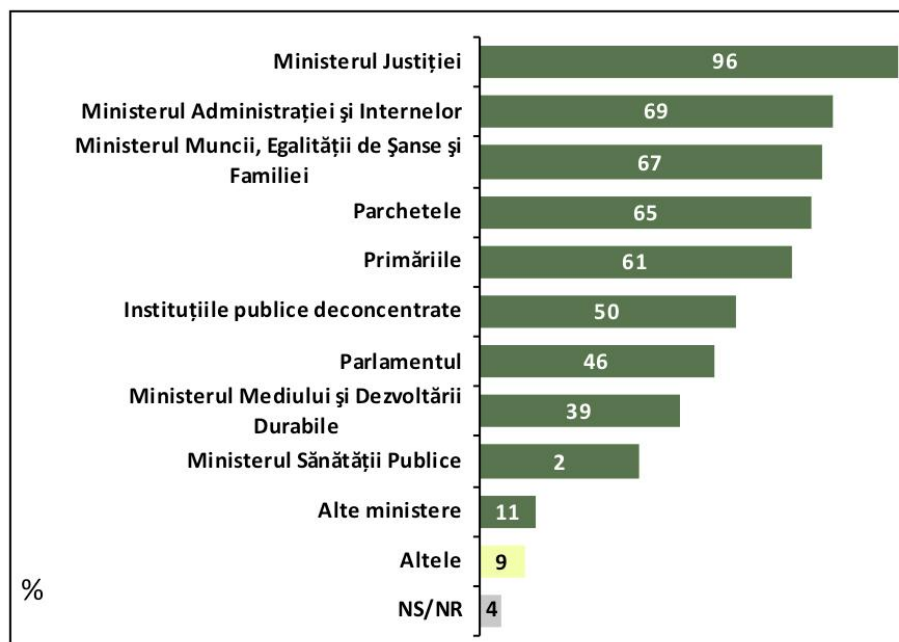
Grafic 27. Care sunt principalele mijloace prin care considerați că ar trebui promovată medierea? (maxim 3 răspunsuri posibile)

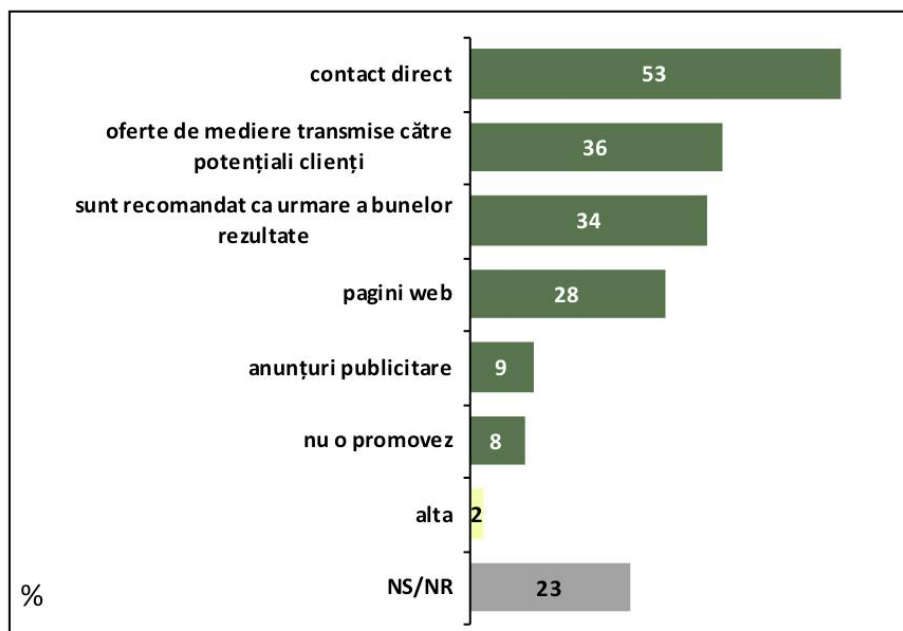

Grafic 28. De unde ar trebui să provină fondurile necesare pentru promovarea medierii? (maxim 3 răspunsuri)

Grafic 29. Care sunt instituțiile publice care ar trebui să sprijine activitatea mediatorilor și a furnizorilor de instruire în mediere? (răspuns multiplu)

La fel ca și mediatorii (conform graficului nr. 29), reprezentanții judecătoriilor consideră că principalele instituții publice care ar trebui să sprijine medierea sunt Ministerul Justiției și Ministerul Administrației și Internelor (5, respectiv 4 răspunsuri). Toate celelalte instituții menționate de mediatorii au fost identificate și de judecători.

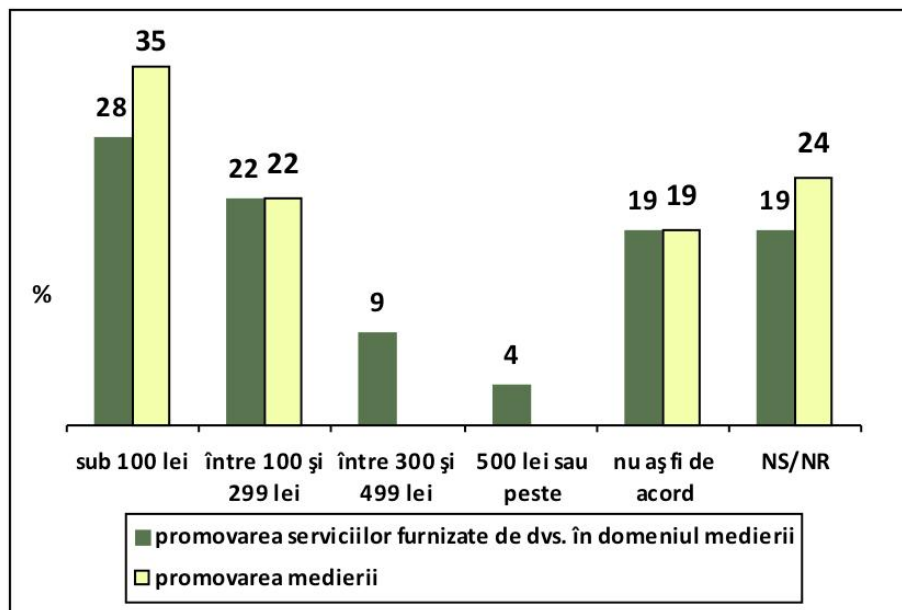

Grafic 30. Dacă activați ca mediator, care sunt principalele căi de a vă promova propriile servicii? (maxim 3 răspunsuri posibile)

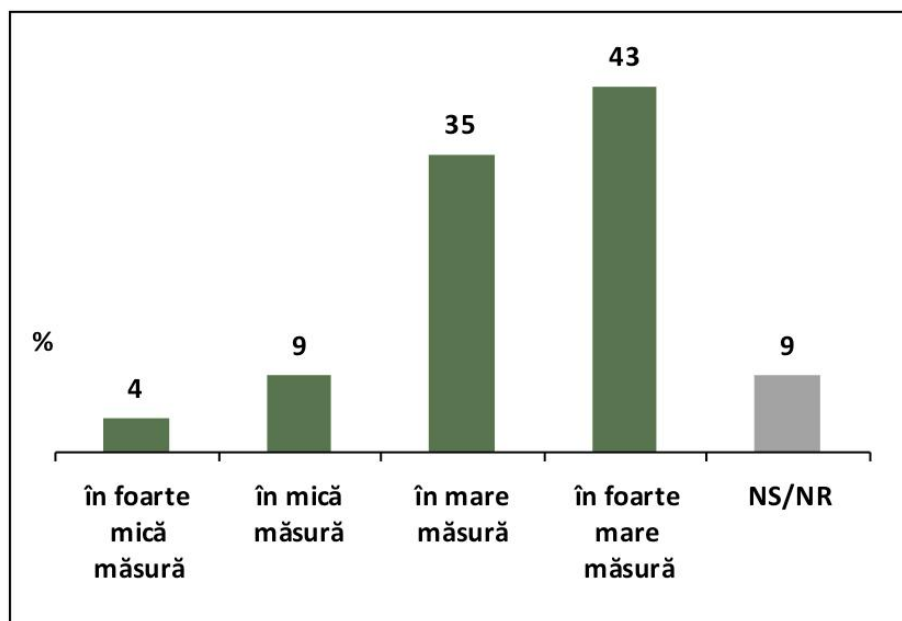
Ca modalități de acțiune individuale de promovare a medierii din partea mediatorilor, contactul (direct sau prin intermediul transmiterii unor oferte) cu potențialii clienți reprezintă cele mai importante mijloace de acțiune. Accesarea fondurilor nerambursabile pe bază de proiect (identificată ca una dintre modalitățile de finanțare a proiectelor de promovare a medierii) trebuie să aibă un suport instituțional – fie din partea Consiliului de Mediere sau a asociațiilor profesionale ale mediatorilor, fie din partea altor instituții publice (de exemplu Ministerul Justiției).

Contribuția personală la finanțarea acțiunilor care să îmbunătățească gradul de cunoaștere asupra profesiei de mediator în România este agreată de majoritatea respondenților anchetei, cei mai mulți situându-se la un nivel de sub 100 lei al contribuției financiare individuale. De asemenea, la nivelul mediatorilor există un nivel declarat ridicat de suport pentru dezvoltarea medierii și a profesiei de mediator în România. Pe de altă parte, răspunsurile sunt foarte variate în cazul reprezentanților judecătoriilor, acestea acoperind în aceeași proporție toată gama de răspunsuri.

Grafic 31. Ați fi de acord, ca mediator, să alocați o sumă de bani în fiecare lună pentru...

Grafic 32. În ce măsură ați fi / ar fi dispusă instituția pe care o reprezentați să susțină dezvoltarea medierii și a profesiei de mediator?

În privința dezvoltării profesiei de mediator în România, cercetarea a inclus o serie de itemi care se referă la condițiile de dezvoltare, barierele de dezvoltare și liniile de acțiune care ar trebui să fie incluse într-un viitor plan de acțiune pentru dezvoltarea profesiei de mediator. Astfel, condițiile și barierele de dezvoltare se confundă în multe aspecte în răspunsurile mediatorilor:

- informarea publicului, promovarea în instanțele de judecată, condiții dure de acces la profesie;
- sistem deschis de organizare a profesiei care să împiedice abuzurile; legislația și aplicarea corectă a legislației; clarificarea scopului Consiliului de Mediere; dezvoltarea asociațiilor profesionale; serviciu de calitate prestat;
- campanii de conștientizare despre avantajele medierii; instrumente și formulare pentru exercitarea profesiei;
- instanțele judecătorești să conștientizeze avantajele medierii și să transmită cazuri spre mediatori;
- mediatizare și colaborare bună cu instanțele;
- lipsa de încredere a potențialilor clienți în metode alternative de rezolvare a conflictelor, în imparțialitatea și neutralitatea mediatorului; cultura și concepția părților despre justiția și corectitudinea poziției proprii în conflict;
- structura asociativă neunitară;
- structuri de monopol în profesie, lipsa unui organism care să asigure calitatea serviciilor.

În răspunsurile reprezentanților judecătoriilor se regăsesc o serie de factori care pot afecta gradul de dezvoltare al medierii identificate și de mediatori:

- gradul de promovare a activității de mediere și existența unor rezultate concrete pozitive;
- măsura în care se asigură resurse pentru derularea activității de mediere;
- gradul de pregătire profesională a mediatorilor și numărul mediatorilor autorizați;
- gradul de armonizare a legislației;
- colaborarea mediatorilor cu instituțiile publice;
- impunerea medierii ca procedură prealabilă obligatorie.

În privința activităților care ar trebui incluse într-un plan de acțiune pentru dezvoltarea medierii și profesiei de mediator, acestea includ:

- promovarea activității de mediere;
- armonizarea legislației naționale cu activitățile de mediere;
- instruirea magistraților, a administrației publice centrale și locale;

- conștientizarea cetățenilor; sensibilizarea factorilor de decizie, reprezentare teritorială a Consiliului de Mediere cu atribuții specifice - promovare bune practici, implementare, parteneriate, studii statistice, coordonarea ONG;
- promovarea profesiei, asigurarea și impunerea formării continue; extinderea sferei de acțiune a mediatorilor în medierea comunitară și a conflictelor bazate pe identitate.

4 Analiza SWOT

Analiza SWOT (puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări) este un instrument de analiză a potențialului medierii și al profesiei de mediator de a se dezvolta durabil în România. Analiza SWOT a fost realizată pe patru componente, anume: legislația în domeniul medierii; formarea în domeniul medierii; practica în domeniul medierii și promovarea medierii și a profesiei de mediator.

În conținutul analizei au fost introduse opiniile exprimate în cadrul chestionarelor, interviurilor și focus group-ului.

1. Legislația în domeniul medierii	
Puncte tari	- Legea medierii este de inspirație europeană și ține cont de recomandările Consiliului Europei și de cele al Uniunii Europene; - Proceduri elaborate de către Consiliul de Mediere; - Legi organice (Cod de Procedură Civilă, Cod de Procedură Penală) în curs de armonizare cu legea medierii și cu legislația internațională în materie; - Legea medierii a reprezentat rezultatul unor dezbateri (între Guvern, Parlament și societatea civilă) derulate pe parcursul a 7 ani; - Grad mare de participare a societății civile în elaborarea legislației/procedurilor în domeniul medierii.
Puncte slabe	- Prevederi insuficient de clare în ceea ce privește formele de exercitare a profesiei, în special în ceea ce privește profesia de avocat și cea de mediator; - Statutul multivalent al Consiliului de Mediere – organism de reglementare a profesiei, dar și apărător al intereselor mediatorilor; - Neaplicarea legii medierii în cazul conflictelor de muncă; - Ambiguitate în recunoașterea acordului semnat în urma medierii în instanță.

Oportunități	- Directiva UE privind medierea în dreptul civil și dreptul comercial; - Legislație UE permisivă; - Susținerea Consiliului Europei în domeniu (recomandări, mecanisme, proceduri); - Monitorizarea de către Comisia Europeană și Consiliul Europei a reformei în justiție.
Amenințări	- Legi care fac referire la mediere, fără legătură cu medierea structurată (ex: medierea în conflicte de muncă, mediatori social, mediatori școlari); - Modificări legislative fără a se fi înțeles și asimilat conceptul de mediere de către factorii de decizie; - Grad de conștientizare scăzut referitor la mediere al decidenților din domenii în care legislația/procedurile este necesar să fie armonizate cu Legea nr. 192/2006; - Potențiale modificări în Parlament asupra OUG nr. 51/2008 care să nu încurajeze includerea medierii în sistemul de ajutor public judiciar în materie civilă.
2. Formarea în domeniul medierii	
Puncte tari	- Existența furnizorilor de formare autorizați de Consiliul de Mediere; - Proceduri clare de autorizare a furnizorilor de formare; - Standarde privind cursurile de formare a mediatorilor; - Formatori cu expertiză în domeniu și pregătire internațională; - Conținut minim clar al cursurilor de formare de mediatorii.
Puncte slabe	- Număr mic de furnizori de formare avizați de Consiliul de Mediere; - Nefuncționarea mecanismelor corelate de avizare/acreditare a cursurilor de Consiliul de Mediere și Consiliul Național de Formare Permanentă a Adulților; - Neadaptarea programelor de master cu cerințele legii medierii/procedurilor privind avizarea programelor; - Număr mic de formatori în domeniu; - Absența reglementărilor de avizare a cursurilor de perfecționare/specializare; - Număr mic al examinatorilor avizați de Consiliul de Mediere; - Lipsa procedurii de avizare a cursurilor de perfecționare/specializare.
Oportunități	- Cerere mare de cursuri pe piața românească; - Formatori internaționali cu expertiză în domeniu ce pot fi certificați în România; - Legislația permisivă privind formarea continuă; - Legislație generală/proceduri privind formarea continuă a adulților; - Legislația europeană în domeniul formării adulților; - Prevederile Directivei UE privind medierea în dreptul civil și dreptul comercial în legătură cu formarea; - Recomandările Consiliului Europei în domeniu.

Amenințări	- Riscul scăderii calității serviciilor de formare din cauza cererii mult mai mari decât oferta, pe termen scurt și mediu; - Legislație/proceduri ambigue privind certificarea formatorilor în România; - Inexistența unei baze de date cu examinatori pentru examenele de absolvire a cursurilor de pregătire în mediere la CNFPA; - Modul de transpunere a Directivelor UE și a Recomandărilor în România.
3. Practica în domeniul medierii	
Puncte tari	- Reglementarea clară a furnizării serviciului de mediere în România; - Existența de practicieni interni și internaționali cu expertiză și experiență în domeniu; - Existența modelelor de bună practică din zona organizațiilor neguvernamentale în aplicarea medierii; - Existența unor exemple de parteneriat instituțional de succes în utilizarea medierii; - Statutul social al mediatorilor, prestigiul obținut anterior de aceștia în societate; - Intrarea în funcțiune a diverselor forme de exercitare a profesiei de mediator.
Puncte slabe	- Experiență scăzută în oferirea serviciilor de mediere; - Număr mic de practicieni cu expertiză în domeniu; - Număr mic de practicieni autorizați activi în prezent; - Lipsa quasi-totală de expertiză și practică în domenii în care medierea în alte țări este deja de mult timp utilizată (de exemplu protecția mediului, malpraxis medical etc.); - Numărul mare de cazuri în care au fost furnizate servicii de mediere “pro bono”, în vederea promovării profesiei; - Număr foarte redus de practicieni care au experiențe de colaborare în practica medierii cu mediatorii din afara țării; - Existența confuziei între medierea structurată și alte metode alternative de soluționare a conflictelor (de exemplu facilitare sau conciliere); - Persoane care îndeplinesc condițiile, dar nu se autorizează ca mediatorii; - Lipsa perfecționării/specializării mediatorilor pe domenii.
Oportunități	- Existența Standardului Ocupațional pentru profesia de mediator; - Existența Tabloului Mediatorilor; - Existența Codurilor de Conduită la nivel național și european; - Reprezentanțe de firme străine ca promotori ai medierii în România; - Mențiuni specifice în legislație referitor la obligativitatea anumitor instituții de a recomanda utilizarea medierii (de exemplu judecătoriile sau organele judiciare); - Supra-aglomerarea instanțelor de judecată; - Posibilitatea de reprofilare în profesie .

Amenințări	- Statutul relativ ambiguu al Consiliului de Mediere (autoritate de interes public de reglementare a profesiei, dar și apărător al intereselor mediatorilor); - Construcție instituțională încă fragilă a Consiliului de Mediere; - Medierea este foarte puțin cunoscută de publicul larg; - Lipsa capacității mediatorilor cu experiență de a promova exemple de succes în mediere; - Mediatorii autorizați tind să transfere către Consiliul de Mediere mult mai multe atribuții decât cele care îi sunt stabilite prin lege, reducând gradul propriu de implicare în dezvoltarea promovării și practicii medierii; - Nu există o cultură a medierii în România; - Medierea este percepută mai mult ca o specializare decât ca o profesie (de exemplu sintagma avocați – mediatori); - Asumarea “ocupației” de mediator de către persoane neautorizate; - Probleme în aplicarea procedurilor/normelor administrative privind profesia de mediator (de exemplu înregistrarea fiscală a mediatorilor care îndeplinesc deja profesii liberale etc.); - Legislație ambiguă și contradictorie referitoare la mecanismele de aplicare a medierii în România.
4. Promovarea medierii și a profesiei de mediator	
Puncte tari	- Inițierea de către Consiliul de Mediere a unui Plan de acțiune de promovare a profesiei; - Începerea promovării medierii în special de către Consiliul de Mediere, Ministerul Justiției, ONG-uri cu preocupări în domeniu; - Intervenții pozitive, cu caracter tehnic, moderat, profesionist în mass-media; - Mediatorii – principalii vectori de promovare ai medierii; - Număr în creștere de surse de informare despre mediere pe Internet (pagini web și blog-uri specializate în domeniu).
Puncte slabe	- Promovarea este în stadiu incipient; - Lipsa documentelor programatice în domeniu; - Resurse foarte puține alocate promovării medierii; - Pagina web a Consiliului de Mediere este încă în construcție; - Portalul web al Ministerului Justiției este insuficient actualizat cu date privind mediatorii autorizați; - Puține programe de conștientizare a factorilor de decizie; - Puține programe de informare și educare a publicului larg; - Tabloul mediatorilor nu a fost încă transmis instituțiilor cu preocupări în domeniu (Ministerul Justiției, instanțele de judecată, parchete, poliție, autorități publice...); - Lipsa mediatizării exemplelor de succes; - Număr redus de asociații profesionale ale mediatorilor.

Oportunități	- Intrarea pe piața românească, în calitate de mediatori, a unor persoane respectabile, cu notorietate în domeniul lor de bază de activitate; - O parte a mediatorilor este dispusă să aloce fonduri proprii pentru promovarea activității proprii sau a medierii în general; - Mediul juridic românesc are deschiderea necesară pentru încurajarea utilizării medierii ca formă alternativă de rezolvare a disputelor; - Legislație permissivă; - Existența multor canale potențiale de comunicare.
Amenințări	- Nealocare de resurse de la bugetul de stat/bugete locale pentru promovarea profesiei de mediator; - Promovarea medierii de către persoane/instituții care nu au asimilat conceptul de mediere în România (ex: mediatorul bancar); - Legea conferă responsabilități de promovare/informare unor instituții al căror personal nu deține informații despre avantajele medierii sau nu are încredere în aceasta și poate transmite informații/mesaje eronate către potențialii beneficiari; - Confuzia generată de sintagme de tip “avocat – mediator”, chiar dacă din punct de vedere legal nu există incompatibilitate; - Asimilarea procesului de mediere structurată cu alte metode/instituții utilizate în trecut ca alternative de rezolvare a conflictelor (de exemplu “Comisiile de împăciuire”); - Nu au apărut evenimente de presă cu conotație negativă despre Consiliul de Mediere și despre mediatori.
5. Dezvoltarea medierii și a profesiei de mediator	
Puncte tari	- Profesia de mediator - profesie liberală în România; - Profesia de mediator este o alternativă profesională viabilă; - Legea medierii este funcțională; - Consiliul de Mediere este funcțional; - Membrii Consiliului de Mediere au experiență și expertiză în domeniul medierii; - Consiliul de Mediere nu încurajează monopolul în domeniu; - Cheltuielile cu medierea sunt mai mici decât cele din instanță; - Restituirea taxei de timbru în situația soluționării prin mediere pentru o cauză aflată pe rolul instanțelor.
Puncte slabe	- Lipsa cunoașterii medierii ca alternativă la justiție de către publicul larg; - Insuficiența cunoașterii medierii ca alternativă la justiție de către factorii de decizie; - Existența unor percepții diferite de asimilare a conceptului de mediere din partea mediatorilor autorizați;

Puncte slabe	- Mandatul scurt al membrilor Consiliului de Mediere (2 ani); - Insuficienta corelare a eforturilor Consiliului de Mediere cu Ministerul Justiției în susținerea profesiei de mediator; - Lipsa obligativității prin lege a apelării la mediere înaintea unei acțiuni în instanță; - Lipsa unor mecanisme clare de returnare a taxei de timbru; - Piață neformată privind tarifele serviciilor de mediere; - Inexistența unor mentori români în profesie; - Lipsa alocării de fonduri bugetare pentru reglementarea profesiei.
Oportunități	- Premize favorabile de reglementare a profesiei; - Susținerea de către Uniunea Europeană și Consiliul Europei a medierii în Europa; - Deschiderea Ministerului Justiției pentru conjugarea eforturilor cu Consiliul de Mediere; - Profesia de mediator este o oportunitate pentru profesii excedentare pe piața muncii în România (ex: juriști, economiști); - Legislație permisivă în domeniu; - Factori de decizie din Ministerul Justiției cu expertiză în domeniul medierii disputelor; - Sprijinirea medierii de către corpul profesional al avocaților; - Rolul magistraților/instanței în a recomanda medierea către părți; - Acțiunile de informare a magistraților de către Ministerului Justiției privind avantajele apelării la mediere de către părțile aflate în dispută; - Grad mic de încredere al populației în justiția română; - Grad mare de interes din partea părților interesate – avocați, judecători, polițiști; - Tradiție privind utilizarea unor metode/instituții pentru soluționarea conflictelor ca alternative la justiție (sfatul bătrânilor, staroste, bulibașă, rabin, etc.); - Alocarea de timp mai redusă pentru clarificarea problemei în ședința de mediere, în comparație cu timpul necesar în instanță.
Amenințări	- Grad scăzut de educare a publicului larg; - Grad scăzut de expertiză în domeniul medierii a unor specialiști din instituții cu atribuții în a recomanda sau referi către mediere anumite cauze; - Legislație confuză și contradictorie în domeniu; - Suspiciunea unor avocați odată cu apariția profesiei de mediator; - Tendința de discriminare în profesia de mediator, funcție de profesia practică de mediatorii înainte de autorizare; - Nealocare de surse de la buget pentru susținerea medierii; - Inexistența instituției “mediatorului din oficiu”; - Tendința administrației publice locale și a Poliției de a impune soluții;

Amenințări	- Neînțelegerea avantajelor medierii de către instituțiile publice; - Grad mare de sărăcie a populației; - Nerecunoașterea importanței muncii de mediator în societate; - Modificări în componența Guvernului și Parlamentului odată cu desfășurarea alegerilor parlamentare.
------------	---

PARTEA a IIa

DECLARAȚIA DE POLITICĂ PUBLICĂ

5 **Viziune și valori** > p. 69

6 **Rezultate generale** > p. 70

5 Viziune și valori

5.1. Viziunea

Medierea - o alternativă preferată la instanța de judecată.

5.2. Misiunea

Dezvoltarea medierii ca metodă alternativă de soluționare a disputelor, contribuind astfel la îmbunătățirea accesului la justiție și la dezvoltarea culturii dialogului în România.

5.3. Valori

În dezvoltarea sa, medierea și profesia de mediator se bazează pe următoarele valori:

- Performanță
 - o Creativitate și inovare într-un mediu aflat în continuă schimbare;
 - o Abordare practică, orientată către problemele și interesele părților asistate;
 - o Calitate ridicată a serviciilor de mediere;
 - o Neutralitate, imparțialitate, confidențialitate.
- Leadership
 - o Asumarea responsabilității pentru serviciile furnizate;
 - o Integritate.
- Dialog
 - o Comunicare;
 - o Respect;
 - o Obiective clar stabilite.

6 Rezultate generale

6.1. Beneficiari

Beneficiarii direcți sunt părțile aflate în dispută:

- Comunități;
- Cetățeni;
- Instituții/servicii/autorități publice;
- Firme;
- Organizații neguvernamentale.

Beneficiari indirecti

- Mediatorii;
- Sistemul juridic;
- Administrația publică centrală/locală;
- Cetățenii;
- Formatorii;
- Furnizorii de formare.

6.2. Rezultate generale

Prin implementarea “Strategiei privind medierea și dezvoltarea profesiei de mediator în România pentru perioada 2008 – 2013” se urmărește obținerea următoarelor rezultate:

- 15% dintre cazurile instanțelor să fie soluționate prin mediere;
- 8000 de mediatori autorizați;
- 3500 de mediatori activi competenți;
- Sistemul de mediere în România să devină un model la nivel internațional;
- Legislație coerentă care să încurajeze utilizarea medierii pe scară largă;
- Consiliul de Mediere să devină autoritate cunoscută și recunoscută pe plan intern și internațional;
- Asociații ale mediatorilor active, cu prestigiu;
- Profesia de mediator promovată la toate nivelele societății;

PARTEA a IIIa

DIRECȚIILE ȘI OBIECTIVELE STRATEGICE PENTRU PROMOVAREA MEDIERII ȘI DEZVOLTAREA PROFESIEI DE MEDIATOR ÎN ROMÂNIA

7

Direcții strategice > p. 73

8

Obiective strategice > p. 73

9

Potențiale surse de finanțare > p. 73

7 Direcții strategice

Principală prioritate este creșterea profesionalismului mediatorilor pentru îmbunătățirea calității serviciilor de mediere asigurate cetățenilor și organizațiilor implicate în dispute și crearea unui mediu propice dezvoltării dialogului în societatea românească.

Dezvoltarea medierii ca alternativă la justiție și creșterea prestigiului profesiei de mediator în România impun următoarele cinci direcții strategice pentru dezvoltarea profesiei de mediator:

1. Creșterea calității serviciilor de mediere
2. Îmbunătățirea nivelului de formare a mediatorilor
3. Creșterea capacității Consiliului de Mediere de reglementare a profesiei de mediator
4. Corelarea cadrului legal
5. Promovarea medierii și a profesiei de mediator în România

8 Obiective strategice

Direcția strategică 1 – Creșterea calității serviciilor de mediere				
	Rezultate	Rezultate imediate	Indicatori	Surse de verificare
Obiectivul 1.1 Dezvoltarea serviciilor de mediere	Dispute rezolvate prin mediere Nivel de competență a mediatorilor conform cu standardul ocupațional	• Forme funcționale de practicare a profesiei de mediator; • Ședințe de mediere organizate; • Mecanism funcțional cerere/ofertă; • Programe pilot de mediere organizate;	• Grad de satisfacție a beneficiarilor serviciului de mediere; • Număr de mediatori activi; • Număr de acorduri de mediere încheiate; • Număr de cauze preluate de la instanțe;	• Tabloul mediatorilor; • Baza de date a Consiliului de Mediere; • Rapoarte de evaluare; • Rapoarte de monitorizare interne/externe;

Direcția strategică 1 – Creșterea calității serviciilor de mediere				
	Rezultate	Rezultate imediate	Indicatori	Surse de verificare
		- Programe în domeniul medierii organizate în parteneriat cu alte instituții publice; - Studiu privind tendințe de dezvoltare a medierii în România.	- Număr de proiecte pilot organizate; - Număr de proiecte organizate în parteneriat cu alte instituții publice; - Seturi de instrumente de evaluare; - Studiu privind tendințele de dezvoltare a medierii în România.	- Newsletter-ul Consiliul de Mediere; - Articole în presă; - Sondaje de opinie.
Obiectiv 1.2 Îmbunătățirea sistemului de reglementare a profesiei	Consiliul de Mediere funcțional Asociații profesionale ale mediatorilor funcționale	- Calitatea reglementării profesiei de mediator îmbunătățită; - Sisteme de evaluare a mediatorilor; - Sisteme de monitorizare a activității mediatorilor; - Codul de Etică și Deontologie Profesională aplicat; - Procedura de alegere a membrilor Consiliului de mediere aplicată; - Studiu privind sistemul de reglementare a profesiei de mediator; - Studiu privind piața tarifelor în mediere.	- Grad de satisfacție al mediatorilor; - Număr de reglementări implementate; - Număr de mediatori autorizați; - Număr de formatori autorizați; - Număr de examinatori autorizați; - Număr de sancțiuni aplicate; - Număr de asociații profesionale înființate; - Gradul de dezvoltare al asociațiilor profesionale; - Criterii de accedere în Consiliul de Mediere / comisii de specialitate / grupuri de lucru; - Seturi de instrumente de evaluare; - Studiu privind sistemul de reglementare a profesiei de mediator; - Studiu privind piața tarifelor în mediere.	- Acte normative generate de Consiliul de Mediere; - Inițiativele de reprezentare/apărare a drepturilor mediatorilor în cadrul Asociațiilor profesionale; - Baza de date a Consiliului de Mediere; - Rapoarte de evaluare; - Rapoarte de monitorizare interne/externe; - Newsletter-ul Consiliului de Mediere; - Articole în presă; - Sondaje de opinie.

Direcția strategică 2 – Îmbunătățirea nivelului de formare a mediatorilor				
	Rezultate	Rezultate imediate	Indicatori	Surse de verificare
Obiectiv 2.1 Dezvoltarea și îmbunătățirea calității cursurilor de formare a mediatorilor	Competențe / abilități / cunoștințe impuse de standardul ocupațional pentru formarea mediatorilor	• Programe de formare finalizate; • Curriculum îmbunătățit; • Sisteme de evaluare (ex-ante, ex-post) a participanților la programele create.	• Calitatea curriculum-ului; • Seturi de instrumente de evaluare; • Număr de cursuri; • Număr de participanți la cursuri; • Număr de absolvenți.	• Rapoarte de evaluare; • Rapoarte de monitorizare; • Baza de date a Consiliului de Mediere; • Baza de date a CNFPA; • Newsletter-ul Consiliului de Mediere.
Obiectiv 2.2 Dezvoltarea și îmbunătățirea calității cursurilor de perfecționare / specializare, adaptate nevoilor beneficiarilor	Competențe / abilități / cunoștințe / tehnici de lucru ale mediatorilor în conformitate cu nevoile identificate, pe domenii specifice	• Programe de perfecționare / specializare autorizate finalizate; • Studiu privind tendințele în formarea mediatorilor; • Criterii de recrutare / selecție a participanților elaborate; • Mecanism funcțional cerere/ofertă.	• Calitatea curriculei; • Seturi de instrumente de evaluare; • Studiu privind tendințele în formarea mediatorilor; • Criterii de recrutare / selecție a participanților elaborate; • Număr de cursuri; • Număr de participanți la cursuri; • Număr de absolvenți.	• Rapoarte de evaluare; • Rapoarte de monitorizare; • Baza de date a Consiliului de Mediere; • Baza de date a CNFPA; • Newsletter-ul Consiliului de Mediere.
Obiectiv 2.3 Dezvoltarea corpului de formatori / persoane resursă / examinatori	Corp de formatori / persoane resursă / examinatori dezvoltat	• Criterii de selecție pentru formatori / persoane resursă / examinatori elaborate; • Formatori / persoane resursă / examinatori contractați; • Programe furnizate de formare de formatori.	• Criterii de selecție pentru formatori / persoane resursă / examinatori; • Număr de formatori / persoane resursă / examinatori contractați; • Număr de programe de formare de formatori furnizate.	• Rapoarte de progres; • Rapoarte de monitorizare; • Registre de evidență; • Baza de date a Consiliului de Mediere; • Baza de date a CNFPA.

Direcția strategică 3 – Creșterea capacității Consiliului de Mediere de reglementare a profesiei de mediator				
	Rezultate	Rezultate imediate	Indicatori	Surse de verificare
Obiectiv 3.1 Dezvoltarea unui sistem performant al calității la nivelul Consiliului de Mediere	Calitatea activității Consiliului de Mediere îmbunătățită Competențe / cunoștințe și abilități îmbunătățite ale membrilor / salariaților Consiliului de Mediere, ale membrilor comisiilor de specialitate și ai grupurilor de lucru	• Sistem de management al calității elaborat; • Programe pilot organizate; • Sistem de dezvoltare profesională a membrilor CM / salariaților CM / membrilor comisiilor de specialitate și ai grupurilor de lucru; • Sistem de motivare stabilit pentru membrii CM și staff; • Plan de formare a salariaților CM.	• Număr de proceduri dezvoltate; • Sistem de indicatori pentru evaluare stabilit; • Număr de programe pilot organizate; • Criterii de evaluare a performanței membrilor / salariaților; • Număr de instrumente de motivare a personalului CM; • Planuri de formare a salariaților.	• Rapoarte de progres; • Rapoarte de monitorizare; • Rapoarte de evaluare; • Rapoarte de audit; • Documente interne privind resursele umane ale CM.
Obiectiv 3.2 Dezvoltarea infrastructurii Consiliului de Mediere	Capacitatea logistică a Consiliului de Mediere modernizată și dezvoltată	• Analiza suportului logistic existent elaborată; • Plan de investiții definitivat; • Spațiu de funcționare extins; • Echipamente modernizate; • Sistem intranet funcțional.	• Analiza suportului logistic existent elaborată; • Plan de investiții definitivat; • Număr de echipamente achiziționate; • Sistem Intranet.	• Rapoarte de monitorizare; • Rapoarte de evaluare; • Plan de investiții.
Obiectiv 3.3 Creșterea gradului de implicare a Consiliului de Mediere la nivel internațional	Activitate îmbunătățită și eficientă la nivel internațional	• Conferințe internaționale, seminarii, mese rotunde și alte evenimente internaționale organizate cu participarea experților români și străini; • Consiliul de Mediere – membru în rețele internaționale; • Newsletter-ul Consiliului de Mediere publicat.	• Număr de conferințe internaționale, seminarii, mese rotunde și alte evenimente internaționale organizate cu participarea experților români și străini; • Număr de rețele internaționale în care Consiliul de Mediere este membru; • Număr de ediții ale newsletter-ului publicate.	• Articole de presă; • Studii; • Rapoarte de monitorizare; • Rapoarte de activitate.

Direcția strategică 4 – Corelarea cadrului legal				
	Rezultate	Rezultate imediate	Indicatori	Surse de verificare
Obiectiv 4.1 Îmbunătățirea cadrului legal românesc privind medierea	Legislația românească legată de aplicarea medierii îmbunătățită	• Studiu comparat privind legislația în spațiul european elaborat; • Propuneri de modificare a legislației existente elaborate; • Participarea la dezbateri publice asigurată; • Lobby la nivel de Guvern și de Parlament asigurat.	• Studiu comparat privind legislația în spațiul european; • Număr de propuneri de modificare a legislației; • Număr de participări la dezbateri publice; • Număr și rezultate ale campaniilor de lobby la nivel de Guvern și de Parlament.	• Articole de presă; • Studii; • Rapoarte de monitorizare; • Rapoarte de activitate.
Obiectiv 4.2 Îmbunătățirea cadrului normativ privind profesia de mediator în România	Legislația privind profesia de mediator în România îmbunătățită	• Studiu privind impactul actelor normative asupra profesiei de mediator elaborat; • Acte normative elaborate.	• Studiu privind impactul actelor normative asupra profesiei de mediator; • Număr și calitate a actelor normative elaborate; • Percepția mediatorilor practicanți.	• Articole de presă; • Studii; • Rapoarte de monitorizare; • Rapoarte de activitate; • Cercetare asupra percepției mediatorilor autorizați activi.

Direcția strategică 5 – Promovarea medierii și a profesiei de mediator în România				
	Rezultate	Rezultate imediate	Indicatori	Surse de verificare
Obiectiv 5.1 Îmbunătățirea sistemului de informare despre aplicarea medierii și profesia de mediator în rândul agenților de promovare <i>Grup țintă: ministere; instanțe; avocați; polițiști; aleși locali; funcționari publici decidenți din administrația locală și centrală; jurnaliști; organizații neguvernamentale; cadre didactice; cercetători.</i>	Vizibilitatea medierii și a profesiei de mediator asigurată în România la nivel de agenți de promovare	- Plan periodic de acțiune privind colectarea de date despre medieri efectuate; - Plan periodic de promovare elaborat; - Studiu despre expunerea media a medierii și a profesiei de mediator; - Materiale informative de sinteză elaborate; - Evenimente organizate.	- Sistem de monitorizare a activității mediatorilor; - Bază de date a agenților de promovare identificați; - Plan periodic de acțiune de promovare; - Calitatea și reprezentativitatea studiului despre expunerea media a medierii și a profesiei de mediator; - Numărul și calitatea publicațiilor; - Numărul și calitatea materialelor de promovare; - Numărul și calitatea evenimentelor organizate; - Număr de beneficiari direcți ai acțiunilor de informare; - Feedback-ul agenților de promovare.	- Rapoarte de monitorizare; - Rapoarte de activitate; - Articole; - Studii.
Obiectiv 5.2 Îmbunătățirea comunicării despre mediere și profesia de mediator către publicul larg <i>Grup țintă: publicul larg</i>	Sistem de comunicare îmbunătățit	- Plan periodic de acțiune de comunicare elaborat; - Materiale de informare elaborate; - Studiu privind diseminarea informațiilor către publicul larg elaborat.	- Plan periodic de comunicare elaborat; - Numărul și calitatea materialelor de informare; - Numărul de persoane/entități care apelează la mediere.	- Articole de presă; - Studii; - Rapoarte de monitorizare; - Rapoarte de activitate.

	Rezultate	Rezultate imediate	Indicatori	Surse de verificare
Obiectiv 5.3 Crearea și dezvoltarea sistemului de marketing al Consiliului de Mediere <i>Grup țintă: instituții publice locale și centrale; instituții din sistemul judiciar; instanțe; asociații ale administrațiilor publice locale; asociații profesionale ale mediatorilor; organizații neguvernamentale la nivel intern și internațional; instituții publice la nivel european.</i>	Vizibilitatea Consiliului de Mediere asigurată	• Strategie de marketing realizată; • Proces de dezvoltare a mărcii (branding) Consiliului de Mediere realizat; • Materiale de marketing atractive elaborate; • Website al Consiliu de Mediere atractiv.	• Calitatea strategiei de marketing; • Manual de identitate grafică / vizuală; • Numărul și calitatea materialelor de marketing; • Feedback din partea mediatorilor și partenerilor instituționali; • Număr de apariții în presă ale Consiliului de Mediere; • Număr de parteneriate/acorduri încheiate de Consiliul de Mediere cu alte instituții/organizații pentru atingerea obiectivelor CM; • Raport anual de activitate; • Website-ul Consiliu de Mediere; • Newsletter-ul editat de Consiliul de Mediere.	• Raport anual de activitate; • Rapoarte de monitorizare; • Website.

9 Potențiale surse de finanțare

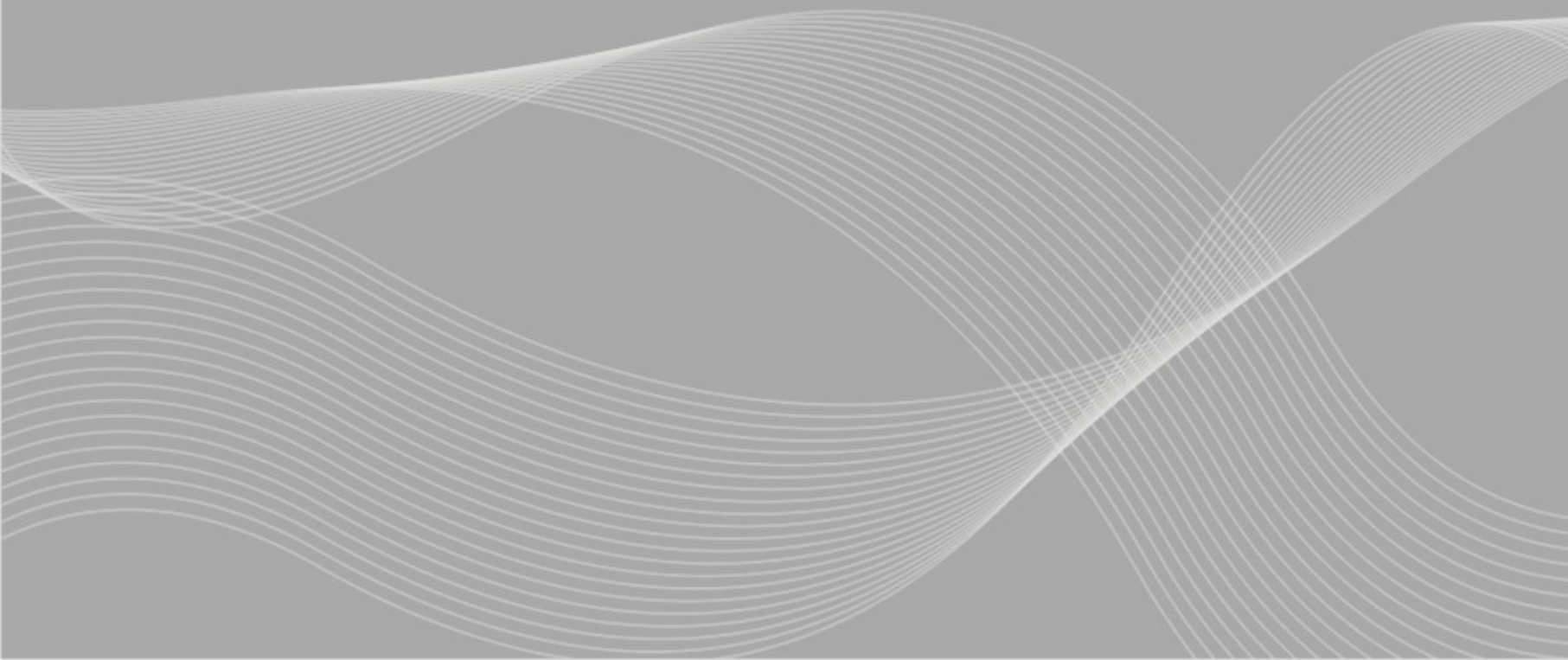
Direcții strategice și obiective		Potențiale surse de finanțare
1. Creșterea calității serviciilor de mediere		
Ob. 1.1	Dezvoltarea serviciilor de mediere către clienți	• Onorarii plătite de părțile implicate în dispută • Onorarii plătite de către terți • Ajutorul judiciar conform OUG nr. 51/2008 pentru persoane cu posibilități financiare reduse; • Bugete locale – proiecte care să rezolve probleme din comunitate, pentru domenii în care practica internațională a demonstrat că e nevoie de susținere financiară și pentru persoane cu posibilități financiare reduse; • Buget de stat – programe naționale pentru îmbunătățirea accesului la justiție; • Finanțări internaționale pentru proiecte derulate de ONG-uri în domeniul medierii; • Proiecte finanțate de organizații internaționale de profil • Finanțări prin programe internaționale; • Programul Operațional Sectorial „Dezvoltarea Capacității Administrative” (POSDCA); • Programul Operațional Sectorial „Dezvoltarea Resurselor Umane” (POSDRU).
Ob. 1.2	Îmbunătățirea sistemului de reglementare a profesiei	
2. Îmbunătățirea nivelului de formare a mediatorilor		
Ob. 2.1	Dezvoltarea și îmbunătățirea calității cursurilor de formare a mediatorilor	• Onorarii plătite de participanții la cursuri; • Onorarii plătite de către terți; • Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU); • Guvernul României – Agenția pentru Strategii Guvernamentale; • Finanțări internaționale pentru proiecte derulate de ONG-uri în domeniul medierii; • Proiecte finanțate de organizații internaționale de profil; • Finanțări prin programe internaționale.
Ob. 2.2	Dezvoltarea și îmbunătățirea calității cursurilor de perfecționare / specializare, adaptate nevoilor beneficiarilor	
Ob. 2.3	Dezvoltarea corpului de formatori / persoane resursă / examinatori	

Direcții strategice și obiective		Potențiale surse de finanțare
3. Creșterea capacității Consiliului de Mediere de reglementare a profesiei de mediator		
Ob. 3.1	Dezvoltarea unui sistem performant al calității la nivelul Consiliului de Mediere	• Taxa de autorizare; • Alte taxe; • Amenzi; • Sponsorizări; • Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative (POSDCA); • Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU); • Proiecte finanțate de organizații internaționale de profil; • Finanțări prin programe internaționale.
Ob. 3.2	Creșterea gradului de modernizare a infrastructurii Consiliului de Mediere	
Ob. 3.3	Creșterea gradului de implicare a Consiliului de Mediere la nivel internațional	
4. Corelarea cadrului legal		
Ob. 4.1	Îmbunătățirea cadrului legal românesc privind medierea	• Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative (POSDCA); • Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU); • Finanțări prin programe internaționale.
Ob. 4.2	Îmbunătățirea cadrului normativ privind profesia de mediator în România	
5. Promovarea medierii și a profesiei de mediator în România		
Ob. 5.1	Îmbunătățirea sistemului de promovare a medierii și a profesiei de mediator către agenții de promovare	• Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative (POSDCA); • Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU); • Guvernul României – Agenția pentru Strategii Guvernamentale; • Finanțări internaționale pentru proiecte derulate de ONG-uri în domeniul medierii; • Proiecte finanțate de organizații internaționale de profil; • Finanțări prin programe internaționale.
Ob. 5.2	Îmbunătățirea comunicării despre mediere și profesia de mediator către publicul larg	
Ob. 5.3	Crearea și dezvoltarea sistemului de marketing al Consiliului de Mediere	

PARTEA a IVa

PROMOVAREA MEDIERII ȘI A PROFESIEI DE MEDIATOR ÎN ROMÂNIA

10 Plan de acțiune pentru promovarea medierii și a profesiei
de mediator în România > p. 85

10 Plan de acțiune pentru promovarea medierii și a profesiei de mediator în România

Direcția strategică 5 – Promovarea medierii și a profesiei de mediator în România						
Obiectiv 5.1 – Îmbunătățirea sistemului de informare despre aplicarea medierii și profesia de mediator în rândul agenților de promovare						
Măsur	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
Plan periodic de acțiune privind colectarea de date despre medieri efectuate	Se va elabora un sistem de monitorizare a activității mediatorilor, pe baza căruia va fi elaborat un plan de acțiune anual	- pagina web a CM; - forumuri/ liste de discuții online.	- mediatorii; - agenți de promovare.	- sistem de monitorizare a activității mediatorilor; - număr de mediatorii care transmit date către Consiliul de Mediere.	Permanent, cu frecvență anuală.	- Uniunea Barourilor din România; - asociații profesionale ale mediatorilor; - instanțe.
Crearea unui sistem de comunicare permanentă cu agenții de promovare	Se va realiza o bază de date electronică, internă Consiliului de Mediere, actualizată periodic, cu potențialii promotori ai medierii.	- pagina web a CM; - liste de e-mail	- CM și mediatorii activi la nivel național; - instituții publice locale și centrale; - instituții din sistemul judiciar; - instanțe; - asociații ale administrațiilor publice locale; - asociații profesionale ale mediatorilor; - ONG-uri la nivel intern și internațional.	- numărul de înregistrări în baza de date; - frecvența transmiterii de informații către agenții de promovare.	Sistemul se va crea până la finalul anului 2008 și va fi actualizat semestrial.	- Ministerul Justiției; - instanțe; - asociații profesionale ale mediatorilor.

Măsuri	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
Studiu despre expunerea media a medierii și a profesiei de mediator	Realizarea studiului va fi externalizată de Consiliul de Mediere către o firmă de specialitate.	- website-ul CM; - forumuri/ liste de discuții online.	- mediatorii; - instituții publice cu atribuții în domeniul medierii.	- calitatea studiului; - frecvența de realizare a studiului.	Anual.	Agenzie de monitorizare a presei.
Elaborarea și diseminarea unei broșuri care să prezinte cazuri de succes/ bune practici în domeniul medierii	Broșura va conține informații precum: noțiuni de bază despre profesia de mediator și aplicarea medierii; studiul despre expunerea media a medierii și a profesiei de mediator; 7-10 cazuri de succes, atât din România, cât și din experiența altor state.	Materiale scrise, diseminate la nivel național în locuri precum: - tribunale, - judecătorii, - secții de poliție, - primării, - birouri de avocatură, - notariate, - ONG-uri, - instituții de învățământ superior.	- agenți de promovare; - jurnaliști; - cadre didactice; - cercetători; - ONG-uri de profil.	- broșură elaborată și tipărită; - număr de exemplare distribuite; - feedback de la grupurile țintă.	Anul 1 de implementare a strategiei, cu posibilitatea re-editării ori de câte ori este nevoie.	- asociații de mediatorii; - Asociația Municipiilor din România; - Coaliții de ONG-uri
Organizarea de prezentări în cadrul unor evenimente specifice	CM va participa la evenimente legate de mediere sau de domenii în care aceasta poate fi promovată: congrese, conferințe, seminarii, mese rotunde etc.	- prezentări PowerPoint; - filme documentare (atât un film documentar produs de CM, cât și filme documentare străine, traduse și subtitrate);	-Agenți de promovare (reprezentanți ai administrațiilor publice locale la nivel național, înalt funcționari publici).	- număr de prezentări desfășurate; - număr de participanți la prezentări; - număr de participări la evenimente.	Trimestrial.	- agenți de promovare; - Institutul Național de Administrație (INA); - cele 9 centre de formare continuă INA, la nivel național.

Măsur	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
	În cadrul cursurilor organizate de Institutul Național de Administrație, pentru înalți funcționari publici, CM va propune realizarea de prezentări de către mediatori referitoare la profesia de mediator și beneficiile medierii.	- discuții libere.				
Contribuție la elaborarea unor publicații specializate	- Colaborare la realizarea „Revistei Romane de Mediere”; - Alte publicații.	- e-mail; - poștă; - postare pe website. Diseminarea revistei în: - tribunale, judecătoria; - birouri de avocatură; - secții de poliție; - birouri de informare a populației la nivel național.	- agenți de promovare la nivel național; - mediatori autorizați.	Număr de articole elaborate și publicate în colaborare cu “Revista de mediere”.	Trimestrial.	- Asociația Centrul de Mediere Craiova; - asociații profesionale ale mediatorilor.
Obiectiv 5.2 – Îmbunătățirea comunicării despre mediere și profesia de mediator către publicul larg						
Organizarea unor caravane de informare în marile orașe	Vor avea loc 3-4 caravane de informare anual, începând cu municipiile importante din fiecare regiune.	- distribuie de materiale informative (pliante, broșuri); - teatru de stradă (joc de rol, pentru înțelegerea	- publicul larg; - presa locală.	- număr de caravane organizate; - varietate a regiunilor acoperite.	Trimestrial, începând cu anul 2.	Asociații de mediator.

Măsur	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
	Echipe formate inclusiv din reprezentanți ai CM și mediatori pe plan local.	procesului de mediere, pentru exemplificarea rolului fiecărei părți); - comunicate de presă în presa locală.	- acoperire în media locală; - număr de materiale informative distribuite; - număr de mediatori/asociații de mediatori autorizați participanți la caravane.			
Film documentar	Filmul va conține cazuri reale din România, "mărturii" ale unor persoane care au trecut prin experiența medierii pentru a rezolva conflicte (sub anonimat), interviuri cu mediatori români și străini, etc.	Filmul va fi difuzat în cadrul prezentărilor realizate de mediatori la diferite sesiuni de instruire, la școli de vară, în cadrul caravelor de informare sau la alte evenimente la care se va putea promova medierea.	- cetățeni (comunități locale); - autorități publice locale; - judecători; - poliția de proximitate.	- număr de proiecții realizate; - număr de participanți la proiecțiile filmului; - feedback primit de la participanți.	Anul 2.	- Institutul Național de Administrație; - asociații profesionale ale mediatorilor.
Linie telefonică gratuită – Infoline	Scopul acesteia este facilitarea accesului potențialilor clienți/beneficiari la informații legate de mediere, ca soluție pentru rezolvarea conflictelor.	Promovarea liniei telefonice în presa scrisă și cea online, prin afișarea de bannere publicitare. De asemenea, vor fi tipărite pliante promoționale, ce	Publicul larg.	Număr de apeluri înregistrate zilnic/lunar/ anual.	Permanent, începând din anul 2 de implementare.	Furnizori de servicii de telefonie fixă: Romtelecom, Digi, RDS.

Măsurile	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
	Cei care vor suna vor fi consiliați de o echipă de mediatori calificați, care vor oferi sfaturi cu privire la pașii de urmat în rezolvarea conflictelor pe cale amiabilă.	vor fi distribuite la nivel național în locuri precum: - tribunale, - judecătoria, - secții de poliție, - birouri de informare a cetățenilor, - primării, - birouri de avocatură, - notariate.				
Platformă de comunicare online	Pe site-ul CM va fi creată o platformă de comunicare online, ce va fi administrată de aceleași persoane calificate, responsabile și de Infoline. Potențialii clienți vor putea transmite întrebări despre cazurile lor, metode de abordare a conflictelor lor etc.	Online - platforma de comunicare online și infoline-ul vor fi promovate ca pachet de servicii gratuite, pe aceleași canale.	Publicul larg.	- număr de utilizatori înregistrați; - număr de mesaje transmise zilnic/ lunar/ anual.	Anul 2.	- furnizori de servicii de telefonie fixă: Romtelecom, Digi, RDS; - firmă de webdesign.
Mesaje personalizate într-o rețea de telefonie fixă	Se va realiza un mesaj promoțional personalizat, de maxim 15 secunde,	Telefonie.	Publicul larg/ potențiali clienți.	Număr de mesaje transmise zilnic/ lunar/ anual.	Anul 2	- furnizori de servicii de telefonie fixă: Romtelecom, Digi, RDS; - tribunale;

Măsuri	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
	cu un conținut clar și concis, prin care va fi promovată linia telefonică gratuită. Mesajul va fi difuzat ori de câte ori un abonat în rețeaua de telefonie fixă accesează numere de telefon ale tribunalelor, judecătoriilor, poliției de proximitate, administrației publice locale.					- judecătorii; - poliția de proximitate; - administrația publică locală.

Obiectiv 5.3 Crearea și dezvoltarea sistemului de marketing al Consiliului de Mediere

Măsuri	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
Materiale de marketing atractive – manual de identitate vizuală	Manualul de identitate vizuală va stabili: - elementele care trebuie folosite de către CM în vederea promovării identității sale vizuale, inclusiv exemple grafice (logo); - regulile de utilizare a acestor elemente; - situațiile în care excepții de la aceste reguli sunt premise. CM va subcontracta realizarea manualului către o firmă de specialitate.	Intern.	Consiliul de Mediere.	- calitatea manualului de identitate vizuală realizat; - feedback din partea membrilor Consiliului de Mediere.	Anul 1.	Firmă de design.
Materiale de marketing atractive – reconstrucția și actualizarea website-ului CM	Se urmărește construirea unui website cu o structură accesibilă, cu secțiuni atât informative, cât și interactive.	Internet.	Publicul larg.	- număr de vizitatori; - număr de utilizatori înregistrați.	- anul 1 - reconstrucție; - lunar - actualizare și administrare.	Firmă de webdesign.

Măsur	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
Materiale de marketing atractive – raport anual de activitate	CM va elabora raportul anual ținând cont de toate activitățile derulate în anul precedent. Acesta va conține referințe de la beneficiari și un scurt raport financiar.	- agenți de promovare; - ONG-uri; - institute de cercetare; - potențiali parteneri.	- agenți de promovare (obiectivul dorit fiind includerea medierii ca metodă alternativă de rezolvare a disputelor): instanțe juridice, organe judiciare, ministere, administrația publică locală; - mediatori; - asociații profesionale ale mediatorilor.	- număr de exemplare distribuite; - feedback din partea grupurilor țintă.	Anual.	Firmă de design.
Materiale de marketing atractive - newsletter electronic trimestrial al CM	Newsletter-ul va conține informații actualizate privind eventualele modificări ale legislației în domeniul medierii, anunțuri importante pentru agenții de promovare, anunțuri privind organizarea de evenimente în domeniul medierii, parteneriate etc.	- e-mail; - liste/ grupuri de discuții online; - website-ul CM.	- agenți de promovare; - mass-media; - mediatori; - asociații profesionale.	- număr de accesări al website-ul CM; - feedback din partea grupurilor țintă.	Trimestrial.	Asociații profesionale ale mediatorilor.

Măsurile	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
Școală de vară anuală	Anual, la dată fixă, pe durata a 3 săptămâni, toate cele 3 module ale cursului de mediere vor avea loc în cadrul școlii de vară. Cursul va cuprinde maxim 30 de participanți și vor fi invitați traineri străini pentru a-l susține. Costurile vor fi acoperite de participanți, însă va exista posibilitatea de a oferi 5 burse anual.	- comunicate de presă; - anunțuri pe website-ul CM/ forumuri și liste de discuții online; - promovare în presa scrisă și online; - newsletter electronic distribuit pe liste de e-mail; - prezentări; - grupuri de lucru; - dezbateri.	- persoane care doresc să devină mediatori; - mediatori.	- număr de mediatori autorizați anual, în urma participării la școala de vară; - feedback-ul participanților; - numărul de solicitări de participare; - calitatea criteriilor de selecție pentru participanți.	Anual, 30 de zile alocate (pregătire și implementare), începând cu anul 3.	Furnizori de instruire autorizați.
Proces de dezvoltare a mărcii (branding) Consiliului de Mediere - Campanie TV (campanie socială)	Se va realiza o serie de spoturi publicitare care vor prezenta cazuri din domenii cât mai variate care pot fi acoperite de mediere (ex.: violență domestică, conflicte la locul de muncă, discriminare, dreptul la proprietate, protecția mediului etc.)	- TV; - Internet, de exemplu www.youtube.com	Publicul larg.	- număr de vizionări (în cazul site-ului web youtube.com); - număr de difuzări în media.	Anii 2-3-4.	- firmă de publicitate; - instituții mass-media cu acoperire națională.

Măsur	Metodologie	Canale de comunicare	Grupuri țintă vizate	Indicatori	Perioada de implementare	Potențiali parteneri ai CM
Proces de dezvoltare a mărcii (branding) Consiliului de Mediere - promovare Infoline și platformă de comunicare în presa online și în presa scrisă	Promovarea liniei telefonice în presa scrisă și cea online se va realiza prin afișarea de bannere publicitare (pe site-uri dedicate subiectului, și bloguri). Pentru promovarea în presa scrisă se va folosi același banner, care va fi difuzat atât în presa centrală, cât și în cea regională.	- Comunicate de presă: - Online (site-uri specializate), bloguri; - Presă scrisă (sub forma de anunț publicitar).	Publicul larg.	- număr de afișări pe site-uri și bloguri; - număr de apariți în presa scrisă; - durata afișării (pentru banner).	Anii 2-3-4.	- firmă de publicitate; - instituții mass-media cu pagini web, la nivel local sau național.

Bibliografie

Publicații de specialitate

Bădilă, Adrian și Anca Ciucă, Eliza Teodorescu, *Medierea aplicată în domeniul protecției mediului*, Asociația ALMA-RO, București, 2007;

Hoffman, Benjamin, *Short history of ADR*, extras din Suport de curs, Fundația pentru Schimbări Democratice, 1996;

Moore, Christopher, *The Mediation Process – Practical Strategies for Resolving Conflict*, Jossey - Bass Publishers, San Francisco, 1996;

Petelean, A., *Managementul conflictelor*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2006;

Ropers, Norbert, *The culture of Peace and the promotion of a culture of constructive conflict management*, Berghof Research Centre for Constructive Conflict Management, Berlin, 1994;

Șustac, Zeno, *Primul raport independent privind medierea și profesia de mediator*, 14 februarie 2008, www.medierea.ro.

Weeks, Dudley, *The Eight Essential Steps To Conflict Resolution*, J. P. T. Publishers, 1992.

Articole de presă

Chișu, Viorica Ana, *Mediatorii vor să scape instanțele de judecată de 15% din dosare*, "Capital", Ediția nr.11, 19 martie 2008.

Texte legislative

Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială;

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial nr. 327 din 25 aprilie 2008;

Proiect al Codului de procedură administrativă al României, art.1, varianta decembrie 2007, www.mira.gov.ro.

Pagini web

http://ec.europa.eu	– Comisia Europeană
www.alma-ro.ngo.ro	– Asociația ALMA-RO
www.ccir.ro	– Camera de Comerț și Industrie a României
www.cmediere.ro	– Consiliul de Mediere
www.cmsc.ro	– Fundația „Centrul de Mediere și Securitate Comunitară”
www.coe.int/cepej	– Consiliul Europei, Comisia Europeană pentru Eficacitatea Justiției CEPEJ
www.coe.ro	– Consiliul Europei, Biroul de Informare în România
www.fdc.org.ro	– Fundația pentru Schimbări Democratice
www.fpd.ro	– Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală
www.irt.ro	– Asociația „Institutul Român de Training”
www.just.ro	– Ministerul Justiției
www.mediare.ro	– Asociația „Centrul de Mediere Craiova”
www.mediare.org.ro	– Asociația Pro Medierea
www.pagina-avocaților.ro	– Pagina Avocaților
www.patir.ro	– Institutul Român Pentru Acțiune, Instruire și Cercetare în Domeniul Păcii
www.rfnc.ro	– Centrul Regional de Facilitare și Negociere
www.uar.ro	– Uniunea Națională a Barourilor din România
www.ucmro.ro	– Uniunea Centrelor de Mediere din România